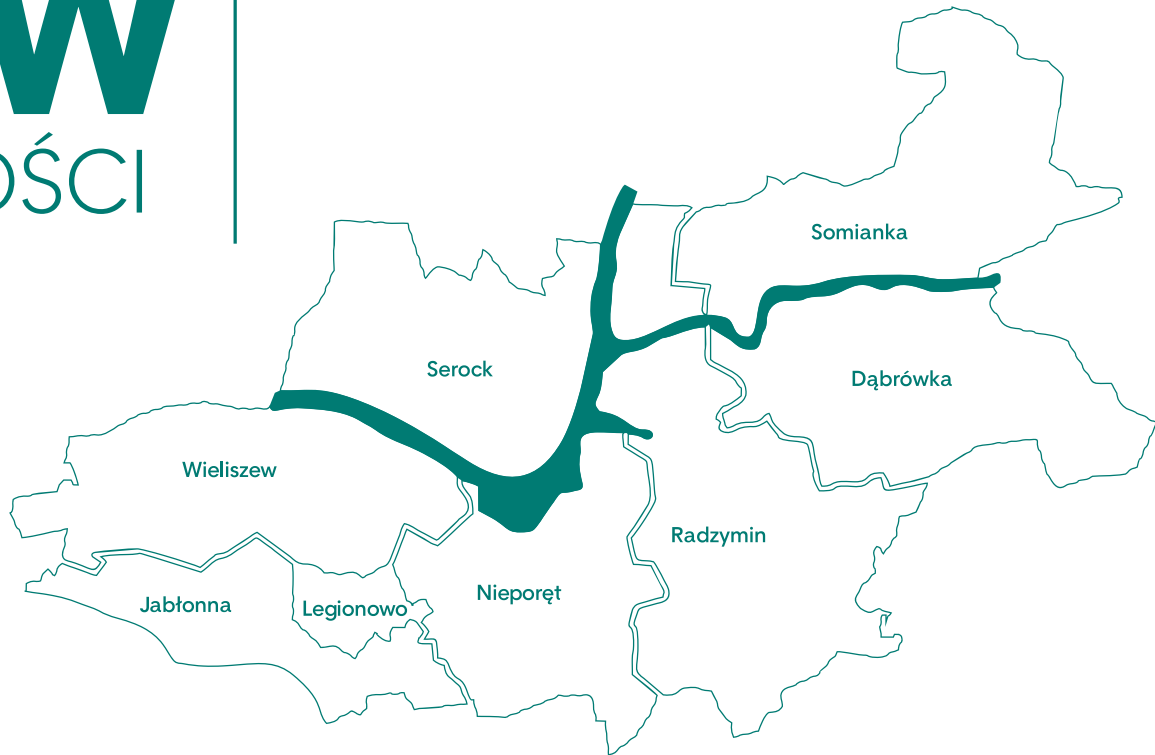

Jezioro Zegrzyńskie
ZALEW
MOŻLIWOŚCI

FORUM DLA ZALEWU

wykorzystanie potencjału turystycznego
Jeziora Zegrzyńskiego

Powiat
Legionowski

Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Legionowie
ul. gen. Władysława Sikorskiego 11
05-119 Legionowo
tel. 22 7640 100, fax 22 7640 450
e-mail: promocja@powiat-legionowski.pl
www.powiat-legionowski.pl

Fotografia na okładce:

Andrzej Nowak

ISBN 978-83-951739-1-2

Szanowni Państwo,
serdecznie zapraszam nad Jezioro Zegrzyńskie. To idealne miejsce dla poszukujących aktywnego wypoczynku oraz marzących o chwili wytchnienia w otoczeniu pięknych krajobrazów.

Jezioro Zegrzyńskie wyznacza naturalny kierunek rozwoju w obszarze turystyki. To jedna z największych atrakcji regionu i popularne miejsce wypoczynku zarówno mieszkańców powiatu, jak i gości z zewnątrz. Posiada świetnie rozwinięte zaplecze noclegowe, konferencyjne, gastronomiczne oraz bogatą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, umożliwiającą ciekawe spędzanie czasu oraz uprawianie sportów wodnych przez cały rok. Nieograniczony potencjał turystyczny drzemie także w znajdujących się tu lasach, łąkach i cennych zabytkach.

Oddaję w Państwa ręce publikację, która okaże się nieocenioną pomocą podczas planowania pobytu w rejonie Jeziora Zegrzyńskiego. Może to być czas pełen sportowych wrażeń, radosnej zabawy, rodzinnej sielanki, romantycznych uniesień lub nostalgicznego wyciszenia. Tu spełniają się marzenia o idealnym wypoczynku, bo **Jezioro Zegrzyńskie to Zalew Możliwości.**

Robert Wróbel
Starosta Legionowski

Witamy nad jeziorem

Jeziro Zegrzyńskie to miejsce idealne dla wszystkich. Bez ryzyka można stwierdzić, że każdy znajdzie tu coś dla siebie. Zarówno zwolennicy aktywnego wypoczynku, miłośnicy sportu, jak i amatorzy relaksu oraz słodkiego leniuchowania mogą wybierać spośród bogatej oferty podmiotów skupionych wokół największego na Mazowszu akwenu. Ten sztuczny zbiornik, o powierzchni ponad trzech tysięcy hektarów i maksymalnej głębokości dziesięciu metrów, położony jest zaledwie 30 km od Warszawy. Nad Jeziorem

Zegrzyńskim można uprawiać wiele sportów wodnych, takich jak żeglarstwo, windsurfing, wakeboarding, kajakarstwo i wiele innych. Czyste wody Jeziora obfitują w wiele gatunków ryb i przyciągają amatorów wędkowania.

Zapraszamy do odwiedzania malowniczych zakątków, eksplorowania ścieżek rowerowych, oznakowanych szlaków spacerowych, na których można obcować z pięknem przyrody. Miłośnicy historii i zabytków również nie będą mogli narzekać na nudę. W naszym

rejonie zachowało się wiele perełek architektury, a także pozostałości po wydarzeniach sprzed lat. Jezioro Zegrzyńskie to propozycja nie tylko na ciepłe dni. Okolice nie pustoszeje po sezonie wakacyjnym. Zimą, jeśli tylko warunki pogodowe na to pozwalają, pojawiają się tu bojery, snowkiterzy i wędkarze podlodowi. Lektura niniejszego przewodnika, w którym zawarte zostały najważniejsze informacje na temat regionu i jego atrakcji, z pewnością pomoże zaplanować pobyt w okolicy Jeziora Zegrzyńskiego, potocznie

nazywanego Zalewem.

Wszystkie aktualne informacje oraz pełna baza turystyczno-rekreacyjna regionu znajdują się na portalu jeziro.zegrzynskie.pl, a także w aplikacji mobilnej Powiat Legionowski, którą bezpłatnie można pobrać ze sklepu Google Play i App Store.

Zachęcamy także do odwiedzenia stron www.powiat-legionowski.pl i www.lgrzz.pl oraz polubienia tych profili na Facebook.

foto. Leszek Blachnio

foto. Daniel Katkowski

foto. Anna Boruc

foto. Kinga Czerwińska

Jak powstało jezioro?

Powstanie Jeziora było możliwe dzięki wybudowaniu stopnia wodnego w Dębem. Pomysł wybudowania zapory i stworzenia Jeziora Zegrzyńskiego powstał w roku 1951, wtedy też określono przybliżoną lokalizację tego zbiornika. Siedem lat później tereny te odwiedził Józef Cyrankiewicz, ówczesny prezes Rady Ministrów. Prawdopodobnie wtedy została podjęta ostateczna decyzja o budowie zapory, której głównym zadaniem miało być zapobieganie powodziom w dorzeczu dolnej Narwi. Rozpoczęcie budowy nastąpiło w 1958 roku, a zakończono ją już w 1963 roku. W miejscu, gdzie obecnie znajduje się tzw. „patelnia” jeziora wcześniej mieszkali ludzie. Według przekazów mieściły się tu także trzy obozy, w których osadzeni byli więźniowie

krótkoterminowi (to właśnie oni pracowali podczas oczyszczania terenu, który przeznaczony był na dno obecnego Jeziora Zegrzyńskiego).

Inwestycja została zrealizowana w dwóch etapach. Pierwszy z nich obejmował wybudowanie jazu i przepławki dla ryb oraz wszystkich budynków mieszczących się poza korytem rzeki, na jej lewym brzegu. Drugi etap polegający na wykonaniu zapory wymagał przegrodzenia Narwi i skierowania jej wód na jaz. Poza zaporą główną powstały również zapory boczne, jedenaście przepompowni do odwadniania terenów i wały ziemne na lewym brzegu rzeki. Przecięcie wstęgi nastąpiło przy okazji obchodów urodzin PRL-u - 22 lipca 1963 roku. Dzień ten został przyjęty jako oficjalna data powstania Jezio-

foto. ze zbiorów "Hydroprojektu"

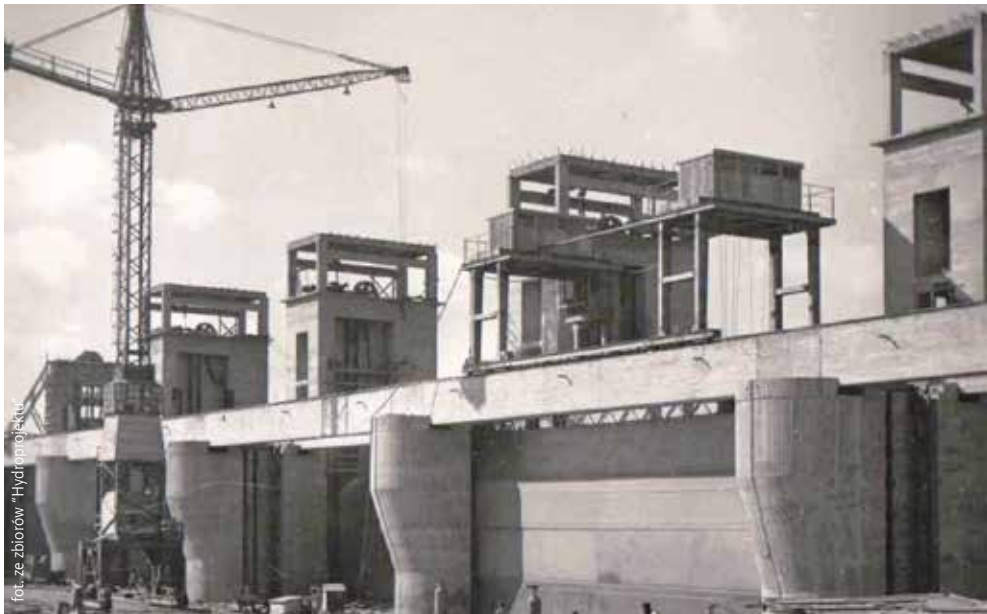

foto. ze zbiorów "Hydroprojektu"

ra Zegrzyńskiego w rejonie Dębe - Zegrze-Nieporęt - Serock i dalej w stronę Pułtuska. Zbiornik ma powierzchnię 30,3 km² i objętość 90 milionów m³ oraz średnią głębokość 2,86 m. Jest źródłem wody dla Warszawy - tu znajduje się ujęcie Wodociągu Północnego. Na stopniu wodnym piętrzącym wodę w Jeziorze Zegrzyńskim powstała Elektrownia Wodna Dębe - ekonomiczne źródło czystej energii elektrycznej.

Powstanie Jeziora Zegrzyńskiego wpłynęło na współczesny charakter okolicznych gmin. Dziś jest ono centrum ruchu turystycznego. Tu znajdują się popularne w całym województwie kąpieliska, siedziby klubów i szkółek żeglarskich, porty jachtowe, liczne hotele, restauracje, place zabaw i ośrodki wypoczynkowe.

STOPIEŃ WODNY ORAZ JEZIORO ZEGRZYŃSKIE WYKORZYSTYWANE SĄ DO:

- produkcji energii elektrycznej
- poboru wody przez Wodociąg Północny
- rekreacji i sportów wodnych
- żeglugi (droga wodna II klasy)

Stopień Wodny Dębe wraz z Kanałem Żerańskim i śluzą Żerań tworzą tzw. warszawski węzeł wodny.

Jak tu trafić?

foto: Paweł Kozarzewski

Gmina Dąbrówka 21°17'E/52°29'N
Dojazd z kierunku Warszawy komunikacją zbiorową - linia PKS. Samochodem DW629 i drogą S8. Dojazd z kierunku Wyszkowa drogą S8.

Gmina Jabłonna 20°54'E/52°23'N
Dojazd z kierunku Warszawy komunikacją zbiorową ZTM: linie nr 723, 731 lub 741. Koleje Mazowieckie - kierunek Modlin (stacja PKP Chotomów lub Janówek). Autobusy firmy Stalko z centrum Warszawy. Dojazd z kierunku Legionowa komunikacją zbiorową ZTM: linie nr 723, 731, L34. Dojazd z kierunku Nowego Dworu Maz. autobusem L-41 lub Kolejami Mazowieckimi (stacja PKP Chotomów lub Janówek). Samochodem drogami DK61 i DW632.

Gmina Legionowo 20°56'E/52°25'N
Dojazd z kierunku Warszawy komunikacją zbiorową ZTM: linie nr 723, 731, 736 oraz linia nocna N63. SKM: linie S3 i S9. Koleje Mazowieckie KM RL oraz KM R9. Samochodem drogą DW632 i DK61.

Gmina Nieporęt 21°02'E/52°25'N
Dojazd komunikacją zbiorową ZTM:

linie nr 705, 735, 736 oraz 734. Liniami lokalnymi L-8 i L-33. Linia lokalną L-31 - Wólka Radzyńska - Radzymin - Białobrzegi. Kolejami Mazowieckimi relacji Tłuszcz - Sierpc. Samochodem: DK61 i drogami nr DW631, DW632, DW633.

Gmina Radzymin 21°10'52E/52°25'06 N
Dojazd z kierunku Warszawy komunikacją zbiorową ZTM: linia nr 738. Samochodem: drogą nr DW635 oraz S8.

Gmina Serock 21°04'E/52°31'N
Dojazd komunikacją zbiorową - liniami PKS. Samochodem: drogami DK61 i DK62.

Gmina Somianka 21°17'E/52°33'N
Dojazd komunikacją autobusową na trasie Warszawa - Zegrze - Serock - Popowo Kościelne. Samochodem: z Wyszkowa do Wierzbicy DK62 i z Wyszkowa do Pułtuska DW618.

Gmina Wieliszew 20°96 E/52°45 N
Dojazd komunikacją zbiorową SKM - linia S3 oraz liniami lokalnymi L-9, L-10 lub L-11. Samochodem DK61 i DW62.

ABC Regionu

Agroturystyka - w okolicach Jeziora Zegrzyńskiego zlokalizowane są liczne gospodarstwa agroturystyczne. Można tu nie tylko wypocząć w otoczeniu natury, ale także skosztować regionalnych potraw, czy zakupić lokalne wyroby i przetwory.

Bojery - pojazdy składające się z konstrukcji ślizgowej i żagla, przeznaczone do poruszania się po zamrożonym zbiorniku wodnym. Zimą jest to popularny sport na Jeziorze Zegrzyńskim.

Cud nad Wisłą - potoczna nazwa Bitwy Warszawskiej 1920 roku, która rozegrana została na przedpolach Warszawy. W Ossowie, położonym w sąsiedztwie Jeziora Zegrzyńskiego co roku, w rocznicę wybuchu bitwy, odbywa się jej inscenizacja.

Dworzec kolejowy - w Legionowie to ważny punkt komunikacyjny. Stąd odjeżdżają pociągi Kolei Mazowieckich oraz Szybkiej Kolei Miejskiej. Na stacji zatrzymują się także niektóre pociągi dalekobieżne. Tutaj mieści się Punkt Informacji Turystycznej, w którym dostępne są przewodniki oraz mapy. W sezonie letnim działa wypożyczalnia rowerów.

Elektrownia wodna Dębe - położona na stopniu wodnym Dębe, który spiętrza wodę na Jeziorze Zegrzyńskim. Jest ona nie tylko dostawcą prądu, ale pełni także ważną funkcję ekologiczną - zatrzymuje płynące Narwią śmieci i umożliwia ich wyłowienie.

Forty - wokół Jeziora Zegrzyńskiego znajduje się wiele pozostałości po fortyfikacjach obronnych powstałych na przełomie dziewiętnastego i dwudziestego wieku. Najpopularniejsze mieszczą się w Janówku oraz Beniaminowie.

Jabłonna - gmina będąca członkiem Lo-

kalnej Grupy Rybackiej „Zalew Zegrzyński”, znajdująca się w powiecie legionowskim, na granicy z Warszawą. Tutaj swoją rezydencję miał Stanisław August Poniatowski. Znajduje się tu także jedyne w okolicach Warszawy pole golfowe.

Kuligów - to malownicza wieś położona nad rozlewiskiem Bugu. Na tych pięknych terenach powstał skansen, który przenosi w dawne czasy. Dla gości udostępniono przydrożną kuźnię, wiejską chatę, spichlerz, stodołę, oborę, dworek drobnoszlachecki oraz wozownię. Pomysłodawca przedsięwzięcia zakupił z własnych środków już ponad tysiąc eksponatów, jednak jeszcze nie wszystkie zostały przewiezione do Kuligowa. Gromadzone przez lata przedmioty udostępniane są scenografom. „Zagrały” m.in. w filmach: „Zemsta” Andrzeja Wajdy, „Pornografia” i „Jasminum” Jana Jakuba Koloski. Przy budynkach stoją okazałe rzeźby autorstwa Marka Gołaszewskiego z Marek – samouka, który swoje dzieła wykonuje w drewnie za pomocą piły spalinowej.

LWOPR - Legionowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Grupa ratowników działających wokół Jeziora Zegrzyńskiego. Pilnują oni bezpiecznego wypoczynku na tułej kąpieli. Warto zapamiętać numer kontaktowy do Legionowskiego WOPR: 601 100 100.

Mazur - coroczne Mistrzostwa Polski w Tańcach Polskich, organizowane w Wieliszewie.

Nieporęt - gmina z obszaru Lokalnej Grupy Rybackiej „Zalew Zegrzyński”, położona na południowym brzegu Jeziora Zegrzyńskiego. Plaże publiczne, znajdujące się w tej gminie, co roku odwiedzają tysiące turystów.

foto: Daniel Karkowski

foto: Andrzej Nowak

foto: Andrzej Nowak

foto: Daniel Katkowski

foto: Leszek Blachnio

Outdoor - bardzo modny sposób spędzania wolnego czasu. Jak wskazuje nazwa, polega on na uprawianiu wszelkich aktywności na świeżym powietrzu. Może to być np. paintball, quady, które oczywiście znajdziemy wokół Jeziora Zegrzyńskiego.

Paskuda Zegrzyńska - legendarny potwór żyjący w wodach Jeziora Zegrzyńskiego. Według przekazu świadków wygląda jak wielka dżdżownica z dużą głową i olbrzymimi uszami. Według relacji tych, którzy ją spotkali, jest stworzeniem bardzo przyjaznym, ale tylko dla ludzi życzliwych.

Rowery - w powiecie legionowskim znajdują się liczne, oznakowane ścieżki rowerowe. To idealne miejsce dla miłośników tej dyscypliny sportu.

Serock - jedno z najstarszych miast na Mazowszu. Jego historia sięga aż 1065 roku. To właśnie tutaj ślub brał piłkarz Robert Lewandowski, a córka byłego prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewska wyprawiła wesele.

Tramwaj wodny - statek Warszawskich Linii

Turystycznych, który co roku, w każdy weekend sezonu letniego przewozi pasażerów z Warszawskiego Podzamcza, przez Jezioro Zegrzyńskie, aż do molo w Serocku. Rejsy po Jeziorze realizują także prywatni przewoźnicy.

Wieliszew - najmłodsza, licząca zaledwie 60 lat gmina, należąca do Lokalnej Grupy Rybackiej „Zalew Zegrzyński”. Położona nad Narwią, jest miejscem nastawionym na rekreację i turystykę. Przez gminę przebiegają liczne szlaki piesze i rowerowe.

Zapora - budowla na Narwi której istnienie zawdzięcza Jezioro Zegrzyńskie. Powstała w 1963 roku i od tamtej pory funkcjonuje na niej Elektrownia Wodna Dębe.

Żeglarstwo - jeden z najpopularniejszych sportów wodnych na Jeziorze Zegrzyńskim. Latem tafla jeziora wypełniona jest białymi żaglami. Tutaj znajduje się wiele portów i wypożyczalni sprzętu wodnego, często organizowane są regaty.

foto: Daniel Katkowski

Atrakcje Jeziora

Jezioro Zegrzyńskie i jego okolice to raj dla osób, które swój wolny czas spędzają w ruchu. Liczne boiska, ścieżki pieszo-rowerowe, wypożyczalnie sprzętu oraz szkółki uprawiania sportów wodnych sprawiają, że nad Jezioro przyjeżdżają miłośnicy aktywnego wypoczynku. Nie brakuje także atrakcji dla rodzin z dziećmi.

PLACE ZABAW. Nad Jezioro Zegrzyńskim usytuowano wiele bezpiecznych placów zabaw. Kolorowe, rozwijające motorykę dzieci zabawki mogą być wykorzystywane przez nie tradycyjnie lub zgodnie z dziecięcą kreatywnością. Bezpośrednio nad Jezioro bezpieczne place zabaw znajdują się przy Dzikiej Plaży w Nieporęcie, Plaży Miejskiej w Serocku i Plaży przy os. 600-lecia w Wieliszewie. Pozostałe place zabaw wymienione zostały na stronie jezioro.zegrzynskie.pl w zakładce „Dla dzieci”.

JAZDA KONNA. Wokół Jeziora Zegrzyńskiego rozlokowane są prężnie działające stadniny. Przy pomocy doświadczonych instruktorów swoją przygodę z jeździectwem może rozpocząć każdy, niezależnie od wieku.

KAJAKARSTWO. Wywodzi się z Ameryki Północnej, ma wielu fanów na całym świecie. Nie inaczej jest nad Jezioro Zegrzyńskim - w okolicy znajduje się wiele wypożyczalni sprzętu wodnego, gdzie chętni mogą wynająć niezbędny ekwipunek i obserwować okolicę z per-

spektywy wody, indywidualnie lub podczas zorganizowanych spływów.

KITESURFING. Jest to dyscyplina sportu zbliżona do windsurfingu, polegająca na poruszaniu się po wodzie na desce lub hydroskrzydle z pomocą latawca. Jeśli warunki pogodowe sprzyjają, można nie tylko ślizgać się po powierzchni wody, ale też wznieść na wysokość nawet kilku metrów. Jest to sport ekstremalny i początkujący powinni zacząć uprawiać go pod okiem doświadczonego instruktora.

SNOWKITING. Kolejny sport dla amatorów zimowego szaleństwa. Kiedy warstwa śniegu na lodzie jest zbyt gruba, aby korzystać z bojerów, na jeziorze pojawiają się sportowcy wyposażeni w snowboard (ewentualnie narty) i kilkumetrowy latawiec. Do uprawiania snowkitingu potrzebny jest wiatr oraz duża, otwarta przestrzeń. Snowkiting jest łatwiejszy od kitesurfingu. Twarde podłoże pozwala na łatwiejszy start i jazdę przy stosunkowo słabym wietrze.

WAKEBOARDING. Do uprawiania wakeboardingu niezbędne są deska, odpowiednia lina, łódka (lub wyciąg) i oczywiście woda. Dyscyplina ta łączy trzy sporty: surfing, narty wodne i snowboarding. W Krubinie, znajdującym się w okolicy Jeziora Zegrzyńskiego, funkcjonuje wyciąg do wakeboardu.

WĘDKARSTWO. Jezioro Zegrzyńskie jest miejscem, gdzie wędkować można przez cały rok. Latem ryby można łowić z brze-

foto. Andrzej Nowak

foto. Artur Mostowski

gu i z łódki, a kiedy zimą tafla Jeziora pokrywa się lodem, wielu śmiazków łowi w przeręblu. Upolować można tu takie gatunki, jak karaś, karp, leszcz, lin, płoć, okoń, sandacz, sum czy szczupak. Wokół Jeziora Zegrzyńskiego działa wiele kół wędkarskich. Organizowane są także zawody.

WINDSURFING. Jest to sport polegający na pływaniu na desce surfingowej z przymocowanym żaglem, napędzanej siłą wiatru. Również nad Jeziorem Zegrzyńskim znaleźć możemy jego wielu sympatyków. Latem, przy sprzyjającej pogodzie woda potrafi mienić się od różnokolorowych żagli. Początkujący mogą skorzystać z pomocy instruktorów w licznych szkółkach, a doświadczeni windsurferzy wypożyczyć sprzęt w jednej z wypożyczalni zlokalizowanych na brzegach Jeziora Zegrzyńskiego.

ŻEGLARSTWO. Rozległe wody Jeziora Zegrzyńskiego przyciągają żeglarzy. Przemierzanie wodnych szlaków ułatwi mapa żeglowna, dostępna w aplikacji mobilnej Powiat Legionowski, a przed przeszkodami i płycznami ostrzegą wbudowane w nią alerty. Nad Jeziorem funkcjonuje wiele wypożyczalni i szkółek, a infrastruktura portowa rozwija się i unowocześnia. Często odbywają się tutaj regaty, przyciągające uczestników nie tylko z najbliższej okolicy.

PLAŻE. W zasadzie każdy ośrodek położony nad brzegiem Jeziora posiada własną plażę, jednak wyznaczone, ogólnodostępne kąpieliska, na których dyżurują ratownicy WOPR, znajdują się tylko

przy plażach publicznych.

Dzika Plaża w Nieporęcie. Miejsce wypoczynku tysięcy osób. Tu, poza wodą i piaskiem, znajdują się ścieżki spacerowe, bezpieczny plac zabaw dla dzieci, boiska do siatkówki plażowej oraz węzeł sanitarny. Mniej więcej pośrodku plaży usytuowane zostało drewniane moło o długości 30 metrów. W pobliżu plaży znajdują się sklepy, punkty gastronomiczne oraz wypożyczalnie sprzętu wodnego. Dojechać tutaj można nie tylko samochodem lub rowerem, ale także komunikacją miejską - autobusami i pociągami podmiejskimi.

Plaża Miejska w Serocku. Położona jest zaledwie 5 minut piechotą od Rynku. Znajdują się tu strzeżone miejsce do kąpieli, boiska do siatkówki plażowej, boisko do koszykówki ze sztuczną nawierzchnią, wodny oraz tradycyjny plac zabaw, stoły do ping-ponga oraz siłownia plenerowa. Jest tu też moło z pomostem pływającym, a ścieżki na całym terenie zastępują drewniane kładki, które z powodzeniem mogą spełniać rolę siedzisk.

Plaża 600-lecia w Wieliszewie. Jest jedną z największych plaż Jeziora Zegrzyńskiego, położoną nad brzegiem Narwi. Została zmodernizowana w 2013 roku, dzięki czemu znajduje się na niej bezpieczny plac zabaw, boisko do siatkówki plażowej, stoły do tenisa, ścieżki spacerowe oraz pomost. Na plaży organizowanych jest wiele imprez plenerowych.

REJSY WYCIECZKOWE. W sezonie letnim po Jeziorze Zegrzyńskim poruszają się statki wycieczkowe oraz tramwaje wodne. Zarówno przy Dzikiej Plaży w Nieporęcie, jak i przy Plaży Miejskiej w Serocku można wsiąść na pokład i rozkoszować się ciszą oraz widokami,

spędzając przyjemne chwile podczas rejsu. Dłuższą wyprawę można odbyć korzystając z oferty Warszawskich Linii Turystycznych i przyplłynąć statkiem „Zefir” spod Zamku Królewskiego w Warszawie do Serocka.

fol. Phantermedia

Gmina Serock

Serocki rynek z lotu ptaka, fot. Paweł Kozarzewski

Serock to miasto o średniowiecznych tradycjach. Położone nad malowniczym brzegiem Jeziora Zegrzyńskiego naprzeciw ujścia Bugu do Narwi. Oczarowuje pejzażami, kuszą urokliwymi miejscami, które obowiązkowo trzeba zobaczyć będąc w okolicy.

KRÓTKA HISTORIA GMINY

Serock to najstarsze ze wszystkich opisanych w tym przewodniku miast. Jego historia sięga początków powstania państwa polskiego. W 1065 roku Serock był jednym z mazowieckich grodów książęcych, które w opiekę otrzymał klasztor Benedyktynów w Mogilnie. Położenie Serocka przy szlakach wodnych na Bugu i Narwi oraz przy szlaku lądowym, który prowadził na Ruś i do Prus, zdeterminowały późniejszy charakter grodu. U jego podnóża mieszkali rzemieślnicy, którzy przyczynili się do rozwoju urbanistycznego obszaru. Prawa miejskie Serock otrzymał w 1417 roku. Przez wieki, w niemalże wszystkich walkach o Warszawę, Serock

znajdował się w rejonie objętym działaniami wojennymi. W XIX wieku Serock, podobnie jak większość mazowieckich miast, utracił prawa miejskie. Udało się je odzyskać dopiero w 1922 roku.

Podczas II wojny światowej Serock mocno ucierpiało - miasto zostało zburzone i wyludnione. Turystyczny charakter gmina zawdzięcza utworzeniu w 1963 roku Jeziora Zegrzyńskiego. Wówczas powstały pierwsze ośrodki wypoczynkowe, a podejmowane po 1990 roku przez władze samorządowe działania przyczyniły się do zbudowania rozpoznawalnej marki Serocka.

TO TRZEBA ZOBACZYĆ

W gminie Serock jest wiele ciekawych miejsc wartych odwiedzenia. Niewątpliwie należy do nich Rynek, znajdujący się w sercu miasta, z XIX-wiecznym brukiem i zachowanym ze średniowiecza układem urbanistycznym. W 1997 roku wzniesiono tu ratusz w stylu neoklasycystycznym oraz pobudowano

nowe, stylowe kamienice.

Z rynku dojdziemy do kościoła parafialnego. Świątynia stoi na skarpie, skąd możemy podziwiać przepiękny widok na połączenie rzek Bug i Narew. Sam kościół jest najstarszym zabytkiem w całym regionie. Wewnątrz podziwiać można późnobarokowy ołtarz, ostrołukowe portale, kolebkowe sklepienie i rokokowe ołtarze oraz barwne witraże i obrazy. Z kościoła warto udać się do Izby Pamięci i Tradycji Rybackich - placówki o charakterze muzealnym, w której znajduje się multimedialna ekspozycja poświęcona historii miasta i okolic. Nieco dalej znajduje się średniowieczne grodzisko „Barbarka”. U jego stóp można obejrzeć makietę istniejącego tu niegdyś grodziska. Ówczesni mieszkańcy wytwarzali ceramiczne narzędzia, hodowali zwierzęta, łowili ryby. Gotowe produkty przekazywali na rzecz grodu, a to co zostało, wykorzystywali w wymianie handlowej. Podczas badań archeologicznych odkryto w tym miejscu ponad 200 przedmiotów, dzięki którym dowiedzie-

liśmy się, jak niegdyś wyglądało życie nad Narwią. Spośród wielu miejsc historycznych wart zobaczenia jest Wąwóz Szaniawskiego w Jadwisinie z pozostałościami dworku Szaniawskich. Rodzina pisarza - Jerzego Szaniawskiego - znalazła się tutaj, kiedy Adam Zygmunt Szaniawski objął posadę dyrektora tutejszego młyna. Wraz z żoną Wandą, a później także synem Jerzym, mieszkał w drewnianym dworku, położonym niedaleko swojego miejsca pracy.

Kiedy młyn spłonął, Szaniawscy założyli w Jadwisinie letnisko, do którego przyjeżdżali m.in. Maria Konopnicka, Józef Ignacy Kraszewski i Eliza Orzeszkowa. Dworek - należący potem do Jerzego Szaniawskiego - spłonął w 1977 roku. Pozostały jedynie piwnice, betonowe schody i filary bramy wjazdowej. W Jadwisinie znajduje się także pałac, który był własnością Jadwigi oraz Macieja Radziwiłłów. Wokół pałacu utworzony został park krajobrazowy, z którego później powstał rezerwat Jadwisin. Obecnie obiekt znajduje się w rękach prywatnych i nie jest otwarty dla

Ratusz w Serocku, fot. A. Wójcicki

To Barbarki roboty - warsztaty na podgroźniu, fot. A. Wozniakowska

Brama Wjazdowa do dworku Szaniawskich w Jadwisinie, fot. A. Wozniakowska

zwiedzających. W Zegrzu natomiast warto odwiedzić Pałac Krasińskich. Wybudowany został on w 1849 roku w neorenesansowym stylu na zamówienie Stanisława Krasińskiego. Przez lata przechodził z rąk do rąk. Najpierw trafił w ręce Radziwiłłów, później przekształcony został w część twierdzy Zegrze. Po wojnie mieszkańcami pałacu byli komendanci Centrum Wyszkołenia Łączności. Dziś placówka funkcjonuje pod nazwą Pałac Zegrzyński i pełni funkcję turystyczną - znajduje się tu hotel i restauracja.

W WOLNYM CZASIE

W samym Serocku warto obejrzeć również murale upamiętniające jubileusz 600-lecia nadania Serockowi praw miejskich (w 2017 roku) i 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości (w 2018 roku). Na terenie gminy znajdują się także murale, które powstały na stacjach uzdatniania wody, w ramach projektu „Wodawil”, a także kilkudziesięciometrowej długości mural historyczny w Zegrzu. Warto wybrać się również na rowery - przez gminę przebiega sieć ścieżek rowerowych o łącznej długości blisko 90 km. Szlakami turystycznymi pieszo-rowerowymi można również spacerować, podziwiając piękno przyrody, zabytki, atrakcje turystyczne. Bez wątpienia jedną z nich jest miejska plaża, która w sezonie letnim tętni życiem. Znajdujący się na niej kompleks sportowo-rekreacyjny zachęca do czynnego odpoczynku. Wzdłuż Bulwaru Nadnarwiańskiego znajdują się wypożyczalnie sprzętów wodnych i lokale gastronomiczne. W gminie funkcjonuje kilka hoteli trzy- i czterogwiazdkowych, liczne ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, pensjonaty i gospodarstwa agroturystyczne. Każdy znajdzie odpowiednie miejsce na nocleg i odpoczynek.

Urokliwe nadnarwiańskie zakątki, sieć szlaków pieszo-rowerowych prowadzących, nad Jezioro Zegrzyńskie - do rezerwatów przyrody i miejsc historycznych, liczne hotele i ośrodki wypoczynkowe oraz nowoczesna infrastruktura - wszystko to zdecydowało, że Serock stał się atrakcyjnym kurortem. Poza miastem poprowadzono obwodnicę. Serock jest więc cichy i bezpieczny. Dotrzeć można tutaj prywatną komunikacją autobusową lub Lokalną Komunikacją Autobusową, która łączy Serock ze stacją SKM w Legonowie. Od maja, w weekendy przybywa tutaj tramwaj wodny, a po Jeziorze Zegrzyńskim w sezonie letnim pływa statek turystyczny „Albatros”. Nowością dla turystów od 2019 roku są rejsy katamaranami, które przewożą pasażerów wraz z rowerami na trasie Serock - Arciechów. Na katamaranach działają mobilne punkty informacji turystycznej.

RYNEK MIEJSKI W SEROCKU

Serocki rynek to serce miasta lokowanego w średniowieczu na prawie chełmińskim. Jego układ urbanistyczny zachował się z tamtych czasów. Znajduje się tu ratusz wybudowany w 1997 roku oraz stylowe kamienice. Można również zobaczyć miejsce, w którym w 2017 roku mieszkańcy zakopali kapsułę czasu z okazji jubileuszu 600-lecia nadania praw miejskich. Rynek miejski w Serocku nie tylko zachwyca swoją urodą, jest również idealnym miejscem do rozpoczęcia wycieczek po jednym z najstarszych miast Mazowsza. W bezpośrednim sąsiedztwie tego miejsca znajdują się m.in. zabytkowy kościół parafialny, Izba Pamięci i Tradycji Rybackich, pozostałości Grodziska „Barbarka”, plaża miejska i dom, w którym nocował Pablo Picasso.

Statek "Albatros", fot. Leszek Blachnio

Plaża miejska w Serocku, fot. A. Wozniakowska

Kościół w Serocku, fot. A. Wozniakowska

PLAŻA MIEJSKA W SEROCKU

Położona jest zaledwie 5 minut piechotą od Rynku. Poza plażą i kąpieliskiem funkcjonują tu również boiska do siatkówki plażowej, boisko do koszykówki, stoły do ping-ponga i szachów, siłownia zewnętrzna oraz wodny plac zabaw dla dzieci. W sezonie działa również zaplecze sanitarne z szatniami i prysznicami. Niewątpliwą atrakcją jest również molo z pływającym pomostem oraz biegnący wzdłuż rzeki Bulwar Nadnarwiański.

Izba Pamięci i Tradycji Rybackiej, fot. A. Wozniakowska

Gmina Nieporęt

Nieporęt z lotu ptaka, fot. Archiwum UG Nieporęt

Gmina Nieporęt położona jest w Kotlinie Warszawskiej, na południowym brzegu Jeziora Zegrzyńskiego. Naturalne walory przyrodnicze, wzbogacone o stale rozwijaną bazę turystyczno-sportową sprawiają, że gmina Nieporęt posiada unikalne warunki do uprawiania sportów wodnych oraz turystyki pieszej i rowerowej. O każdej porze roku Jezioro Zegrzyńskie i jego okolice przyciągają amatorów aktywnego wypoczynku, a także osoby spragnione relaksu w otoczeniu przyrody.

KRÓTKA HISTORIA GMINY

Pierwszy zapis o Nieporęciu pochodzi z 1387 roku. Już na przełomie wieków XIV i XV była to znacząca osada bartnicza. Kiedy Zygmunt III Waza w roku 1596 przeniósł swą siedzibę z Krakowa do Warszawy, pojawił się problem lokalizacji dworu myśliwskiego. Wybór padł na Nieporęt, leżący w głębokiej puszczy,

w widłach Wisły i Narwi, a jednocześnie przy szlaku prowadzącym z Warszawy, przez Bródno, ku przeprawie na Narwi i dalej, odgałęzieniem szlaku bursztynowego na Jarczów. Puszcza nadnarwiańska obfitowała w liczne ciek wodne, dlatego król Zygmunt III nakazał „zebrać wody z puszczy” i tak powstał Kanał Królewski, w 1963 roku „inkorporowany” do Kanału Żerańskiego.

TO TRZEBA ZOBACZYĆ

Jadąc wytyczonymi szlakami, możemy zobaczyć ciekawe obiekty, związane z historią miejsc - m.in. zabytkowy kościół w Nieporęciu, ufundowany przez króla Jana Kazimierza II Wazę, jako wotum za zwycięstwo nad Szwedami; pomnik Legionistów Marszałka Józefa Piłsudskiego w Białobrzegach, którzy internowani byli w koszarach po kryzysie przysięgowym w 1917 roku; carskie forty w Beniaminowie. W Wólce Radzymskiej

znajduje się Pomnik 28. Pułku Strzelców Kaniowskich, upamiętniający przełomowy moment w Bitwie Warszawskiej 1920 roku oraz pomnik poświęcony pamięci załogi polskiego bombowca PZL 37 Łoś z 16. eskadry, który zestrzelony został podczas walki z niemieckimi messerschmittami 7 września 1939 roku.

Najważniejszym zabytkiem gminy Nieporęt jest Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Jego budowa zakończyła się w 1667 roku, a sfinansowana została przez Jana Kazimierza II Wazę jako podziękowanie za zwycięstwo nad Szwedami. Pierwotnie barokowa świątynia postawiona została na planie krzyża łacińskiego, jednak w XVIII wieku jej bryła musiała zostać zmieniona ze względu na pękające mury. Wewnątrz kościoła znajdują się trzy neobarokowe ołtarze, marmurowa chrzcielnica z 1881 roku, a w 1964 roku zainstalowane zostały organy. Brama kościoła jest jednocześnie dzwonnica, w której zamonto-

wane są dwa dzwony. Od 1962 roku kościół ten wpisany jest do rejestru zabytków.

W gminie Nieporęt nie możemy przeoczyć fortu betonowo-ziemnego w Beniaminowie, wybudowanego z rozkazu cara na przełomie XIX i XX wieku. Znajdziemy go przy trasie biegnącej przez Białobrzegi i Beniaminów do Radzymina. Ten, wybudowany na terenie o powierzchni 60 hektarów, fort ma kształt pięcioboku. Zaraz po zakończeniu jego budowy wcielono go w system obronny Warszawskiego Rejonu Fortecznego. Nie został jednak nigdy wykorzystany w trakcie walk, ponieważ w 1915 roku ogłoszono przetarg na jego rozbrojenie. Kiedy w tym samym roku fort miał zostać przejęty przez Niemców, wycofujący się Rosjanie odpalili ładunki wybuchowe. Po wojnie pełnił funkcję magazynową i w ten sposób działał wiele lat. Był wykorzystywany także jako schron, zaplecze szkoleniowe i miejsce przetrzymywania więźniów.

Barokowy Kościół Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Nieporęciu, zbudowany w latach 1661-1667, fot. A. Zielińska

Piknik w Izabelinie, fot. D. Brzozowska

W WOLNYM CZASIE

W gminie Nieporęt o każdej porze roku można spędzić czas wolny w atrakcyjny sposób. Wody Jeziora Zegrzyńskiego, rozległe tereny leśne i łąki pozwalają na wybór wielu różnych form aktywności.

Zarządzany przez gminę Kompleks Rekreacyjno-Wypoczynkowy Nieporęt-Pilawa nad Jeziorem Zegrzyńskim oferuje idealne warunki do uprawiania sportów wodnych, aktywnego wypoczynku i rekreacji. W dwóch malowniczych portach chętnie przebywają właściciele jachtów i łodzi motorowych, korzystając z bogatej infrastruktury przystani. Na rozległych terenach zielonych powstała strefa aktywnej rekreacji – skatepark, siłownia zewnętrzna, boisko do piłki plażowej i plac zabaw dla dzieci. Znajdziemy tu także park linowy, szkółkę windsurfingową z wypożyczalnią sprzętu i punkty gastronomiczne, a wkrótce powstaną trasy nartorolkowe. Znajdująca się nieopodal Dzika Plaża to najczęściej od lat odwiedzana przez turystów

i mieszkańców miejsce. Piękne kąpielisko, szeroka plaża, malownicze alejki spacerowe, tereny zielone, plac zabaw dla dzieci, siłownia na świeżym powietrzu dla dorosłych oraz drewniane moło przyciągają nie tylko plażowiczów, ale i miłośników aktywnego wypoczynku. Nad bezpiecznym korzystaniem z kąpeli czuwają ratownicy WOPR.

Zapraszamy także do Aquaparku „Fala” w Stanisławowie Pierwszym, który oferuje możliwość uprawiania sportów wodnych, różne formy rekreacji i odnowy biologicznej. Duże obszary pięknych terenów leśnych gminy Nieporęt sprzyjają przejażdżkom rowerowym. Turyści mają do wyboru cztery atrakcyjne trasy o łącznej długości przeszło 90 kilometrów. Stale rozwijana sieć nowych tras rowerowych zachęca do organizowania wycieczek krajoznawczych. Najnowszą inwestycją jest budowa trasy rowerowej nad Kanałem Żerańskim, którą dojedziemy z Warszawy nad Jezioro Zegrzyńskie.

Skatepark w Kompleksie Rekreacyjno-Wypoczynkowym Nieporęt - Pilawa, fot. A. Ziębińska

Lecnie zająca z SUP - Starty SUP w wodzie, cała deska z wiosłami, fot. A. Łuciejewska

Windsurfing nad Jeziorem Zegrzyńskim, fot. A. Lecińska

OSiR Gminy Nieporęt Aquapark „Fala”
 ul. Koncertowa 4, Stanisławów Pierwszy
 05-126 Nieporęt, tel. 22 772-00-89
www.osir.nieporęt.pl

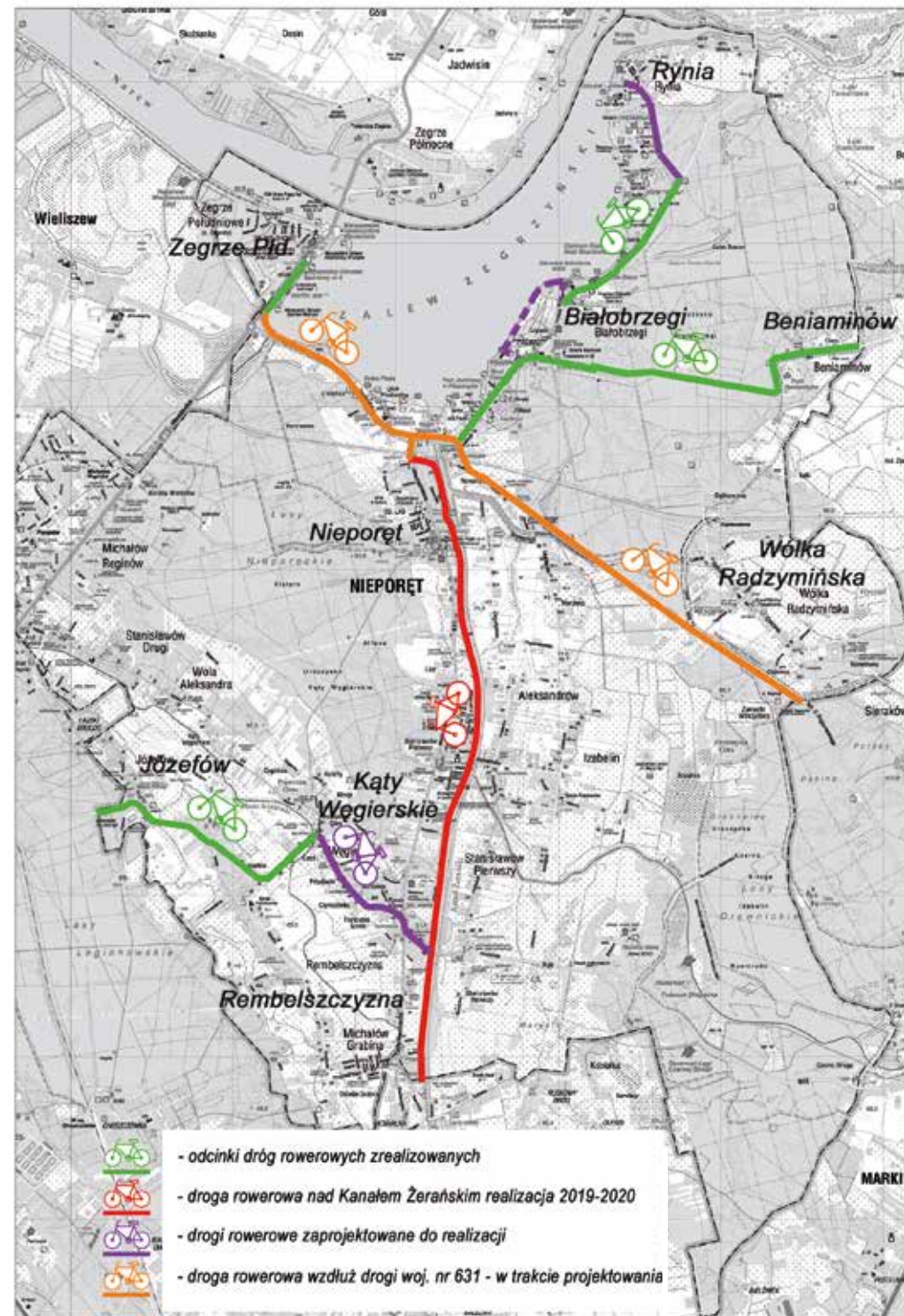
Centrum Rekreacji Nieporęt
 ul. Wojska Polskiego 3, 05-126 Nieporęt
 tel. 22 767-04-27, www.nieporętpilawa.pl

Skatepark:
 ul. Wojska Polskiego 3 - Port Nieporęt

Siłownie zewnętrzne:
 - ul. Zegrzyńska 10H, Dzika Plaża
 - Zegrze Południowe na Osiedlu Wojskowym
 - ul. Wojska Polskiego 3 - Port Nieporęt
 - ul. Szkolna 1, Izabelin

Boiska do piłki plażowej:
 - ul. Jana Kazimierza 291
 - ul. Wojska Polskiego 3 - Port Nieporęt
 - ul. Zegrzyńska 10H - Dzika Plaża

Boiska:
 - kompleks boisk sportowych „Moje Boisko Orlik 2012” w Józefowie, ul. Szkolna 62
 - boisko sportowe w Izabelinie, ul. Szkolna 1
 - boisko sportowe i kort tenisowy w Nieporęciu, ul. Dworcowa 9
 - boisko sportowe w Biało-brzegach, ul. Wojska Polskiego 21
 - boisko sportowe Dzika Plaża, ul. Zegrzyńska 10H
 - boisko sportowe w Wólce Radzyńskiej, ul. Szkolna 79
 - boisko sportowe w Stanisławowie Pierwszym, ul. Jana Kazimierza 291
 - boisko sportowe w Stanisławowie Drugim przy GOK, ul. Wolska 71a
 - boisko sportowe w Ryni, ul. Główna 24 A
 - wielofunkcyjne boisko sportowe w Zegrzu Płd., na Osiedlu Wojskowym
 - boisko sportowe w Benjaminowie przy GOK, ul. Fortowa 15
 - boisko w Kątach Węgierskich, ul. Kościelna 22

Gmina Wieliszew

Łęgi Wieliszewskie, fot. Ryszard Smulik

Jedynie 30 km od Warszawy, nad Narwią, pomiędzy Jeziorem Zegrzyńskim a zaporą w Dębem, położona jest gmina Wieliszew. Jest to miejsce, do którego co roku przyjeżdżają setki letników. Jedną z największych plaż w okolicy oraz wiele możliwości na spędzenie wolnego czasu sprawiają, że wszyscy chętnie przyjeżdżają tu wypocząć.

KRÓTKA HISTORIA GMINY

Gmina Wieliszew jest najmłodszą gminą tego regionu. Powstała w 1973 roku. Początkowo nazywała się Skrzyszew, a w 1996 roku przyjęła obecną nazwę. Choć historia samej gminy jest stosunkowo krótka, osadnictwo na tym terenie istniało już 8000 lat p.n.e. Pierwsze wzmianki na temat obszaru gminy znajdują się w dokumentach kościelnych. W 1387 roku ówczesny biskup płocki nakazał wybudowanie tutaj kościoła parafialnego. Drewniane świątynie trawiły kolejne pożary. Dopiero w 1962 roku za-

kończyła się budowa kościoła murowanego. Niestety z zabytków zachowały się tylko spiżowe dzwony, dziś już nieczynne. Podczas I wojny światowej zostały zdjęte, ponieważ miały zostać przetopione na armaty. Po wojnie odnaleziono je jednak w Austrii, skąd wróciły do Wieliszewa.

TO TRZEBA ZOBACZYĆ

Zdecydowanie zabytkiem wartym zobaczenia jest stojąca na cmentarzu parafialnym w Wieliszewie duża klasycystyczna kaplica z widniejącą nad wejściem wymowną dedykacją „Żona Mężowi”. Zabytek pochodzi z 1834 roku. Kaplicę ufundowała Maria Gautier, żona ówczesnego właściciela wsi i majątku wieliszewskiego. Zapraszamy wszystkich Państwa również do odwiedzenia wieży widokowej Kościoła Parafialnego w Wieliszewie, z której rozciąga się widok na malownicze Jezioro Wieliszewskie oraz wieliszewskie łąki. W bezchmurny dzień z wieży

można dojrzeć również panoramę Warszawy. Wejście jest bezpłatne. W gminie Wieliszew znajdują się także pozostałości rosyjskich fortów. Podobnie jak fort w Bożej Woli, należały one do zewnętrznego pierścienia obronnego Twierdzy Modlin. Grupa Forteczna Janówek składa się z Fortu nr IV, który powstał w 1887 roku i dwóch umocnień Fortu nr XVII, które do dziś zachowały swój imponujący wygląd. Obiekty znajdują się w rękach prywatnych wstęp jest możliwy po uzgodnieniu z właścicielem.

W WOLNYM CZASIE

Gmina Wieliszew jest miejscem dla wszystkich, ponieważ każdy znajdzie atrakcje dla siebie. Można tu poleżeć na malowniczej plaży, spacerować lub jeź-

dzić rowerem po okolicy, jeździć konno w jednej ze stadnin, łowić ryby, a nawet nauczyć się latać na paralotni. W Wieliszewie znajduje się także wiele szlaków pieszych, biegowych i rowerowych. Najstłynniejszą trasą jest Wieliszewska Trasa Crossowa. To szlak wytyczony na tzw. Uroczysku Poniatów. Urozmaicona trasa ma pomóc w treningu rowerowym XC. Interwałowe 12,5 km oraz zmienne tempo sprawiają, że każdy przejazd będzie wielką przygodą. Oficjalne otwarcie szlaku miało miejsce 5 października 2013 roku. Honorowymi gośćmi tego wydarzenia był Cezary Zamana - polski zwycięzca Tour de Pologne oraz najbardziej utytułowana kobieta w kolarstwie MTB Norweżka Gunn-Rita Dahle Flesjaa.

Zawody Wieliszewski Crossing na Wieliszewskiej Trasie Crossowej, fot. Darek Słuski

Zabytkowa Kaplica w Wieliszewie, fot. Anna Ziółkowska

Atrakcje na plaży w Wieliszewie, fot. Darek Ślusarski

fot. Zbigniew Świdorski

Źródło: na lewobrzeżu Wielkizewskiego oraz kościół parafialny z wieżą widokową, fot. Darek Siusarski

Gmina Jabłonna

Pole golfowe w Rajszewie, fot. archiwum UG Jabłonna

To miejsce, którego niepowtarzalny klimat tworzy połączenie pięknej przyrody, zachwycających zabytków i serdeczność mieszkańców. Gmina jest zarówno wspaniałym miejscem do zamieszkania, prowadzania biznesu, jak i uprawiania turystyki weekendowej.

HISTORIA

Historia gminy sięga początków XIV wieku. Wtedy biskup płocki Jakub z Korzkwi herbu Syrokomla przeprowadził lokację dwóch wsi – Jabłonna (wówczas Jabłonowo) i Chotomowa (wówczas Chotomowo). Wkrótce Jabłonna, jako „miejscowość zdrowa i cicha”, stała się rezydencją biskupów płockich i centrum administracyjnym znacznych dóbr. Chotomów pełnił równie ważną funkcję – centrum duchowego okolicy, jako siedziba jednej z nielicznych na tym obszarze parafii. Pod ko-

niec XVIII wieku Jabłonna stała się własnością słynnego polskiego rodu Poniatowskich, a później rodziny Potockich. W dwudziestoleciu międzywojennym Jabłonna była popularną miejscowością letniskową.

MIEJSCE Z CHARAKTEREM

Znaleźć tu można wspaniałą przyrodę, doskonałe warunki do uprawiania sportu, bogatą ofertę kulturalną oraz piękne zabytki. Za pośrednictwem strony internetowej www.jablonna.pl przekazywane są informacje o odbywających się w gminie imprezach kulturalnych i sportowych.

Już teraz zapraszamy wszystkich Państwa na odbywające się raz w miesiącu, w pięknych i niepowtarzalnych wnętrzach Pałacu Polskiej Akademii Nauk, koncerty muzyki klasycznej, a we wrześniu na coroczne Świę-

Parkrun w Jabłonie, fot. Urząd Gminy Jabłonna

fot. Stefan Wojciechowski

Tor rowerowy Pumptrack w Skierdach, fot. Urząd Gminy Jabłonna

to Gminy Jabłonna oraz Festiwal Aktywności Społecznej i Kulturalnej Sołectw.

ZABYTKI

Działalność wybitnych architektów, takich jak: Dominik Merlini, Henryk Marconi, Szymon Bogumił Zug i Franciszek Maria Lanci sprawiła, że Jabłonna jest miejscem bogatym w zabytki i piękną architekturę. Do najważniejszych obiektów należą: Pałac w Jabłonie, dawny zajazd (obecnie siedziba Urzędu Gminy Jabłonna), gmach poczty (dawny zajazd pocztowy na Trakcie Kowieńskim), kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Chotomowie i ruiny fortu XVIII Twierdzy Modlin.

PRZYRODA

Blisko połowę powierzchni gminy stanowią lasy i zadrzewienia, a wśród nich prawdziwe perełki - cztery rezerваты przyrody. Duża

liczba ścieżek rowerowych, czyste powietrze i rzadkie gatunki zwierząt, a także bogata baza ośrodków sportu i rekreacji, w tym pole golfowe, stadniny konne i pola tenisowe, sprzyjają turystyce i rekreacji.

AKTYWNIE W GMINIE JABŁONNA

W latach 2018-2019 gmina Jabłonna wybudowała ponad 14 km ścieżek rowerowych. Nowymi trasami można dojechać między innymi od granicy Jabłony z Warszawą, ul. Modlińską i Zegrzyńską do Legionowa oraz ul. Modlińską od Rajszewa do Nowego Dworu Mazowieckiego. Nowe ścieżki rowerowe zostały wybudowane również wzdłuż ul. Strużańskiej (łącząc Legionowo z Józefowem) oraz w Chotomowie wzdłuż odcinka ul. Kolejowej. W najbliższym czasie zaplanowana jest budowa kolejnych 13 km ścieżek. Podróżując przez gminę Jabłonna rowerzyści mogą skorzystać

z dwóch, znajdujących się w Jabłonie i w Skierdach, stacji naprawy rowerów. Gmina Jabłonna zachęca do korzystania z licznych turystycznych tras rowerowych, przebiegających przez Lasy Chotomowskie - spacer i przejażdżki w otoczeniu pięknej przyrody są idealnym sposobem spędzania czasu.

Miłośników pompowania gmina Jabłonna zaprasza na nowoczesny Tor Rowerowy Pumptrack w Skierdach, ul. Nadwiślańska 1. W 2018 roku do dyspozycji mieszkańców i przyjezdnych oddano 160-metrowy tor, z którego mogą korzystać rowerzyści, rolkarze, a także amatorzy jazdy na deskorolkach i hulajnogach. Przy Pumptracku działa, prowadzona przez wolontariuszy, bezpłatna wypożyczalnia kasków rowerowych. Na torze w Skierdach organizowane są liczne imprezy

i szkolenia z pompowania, o których informacje zamieszczone są na profilu www.facebook.com/pumptrackskierdy Warto odwiedzić to wyjątkowe miejsce na mapie gminy Jabłonna!

Amatorów biegania gmina Jabłonna zachęca do udziału w sobotnich biegach Parkrun Jabłonna, organizowanych przez grupę wolontariuszy na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego w Jabłonie. Cotygodniowe biegi na dystansie 5 km odbywają się niezależnie od pory roku i pogody.

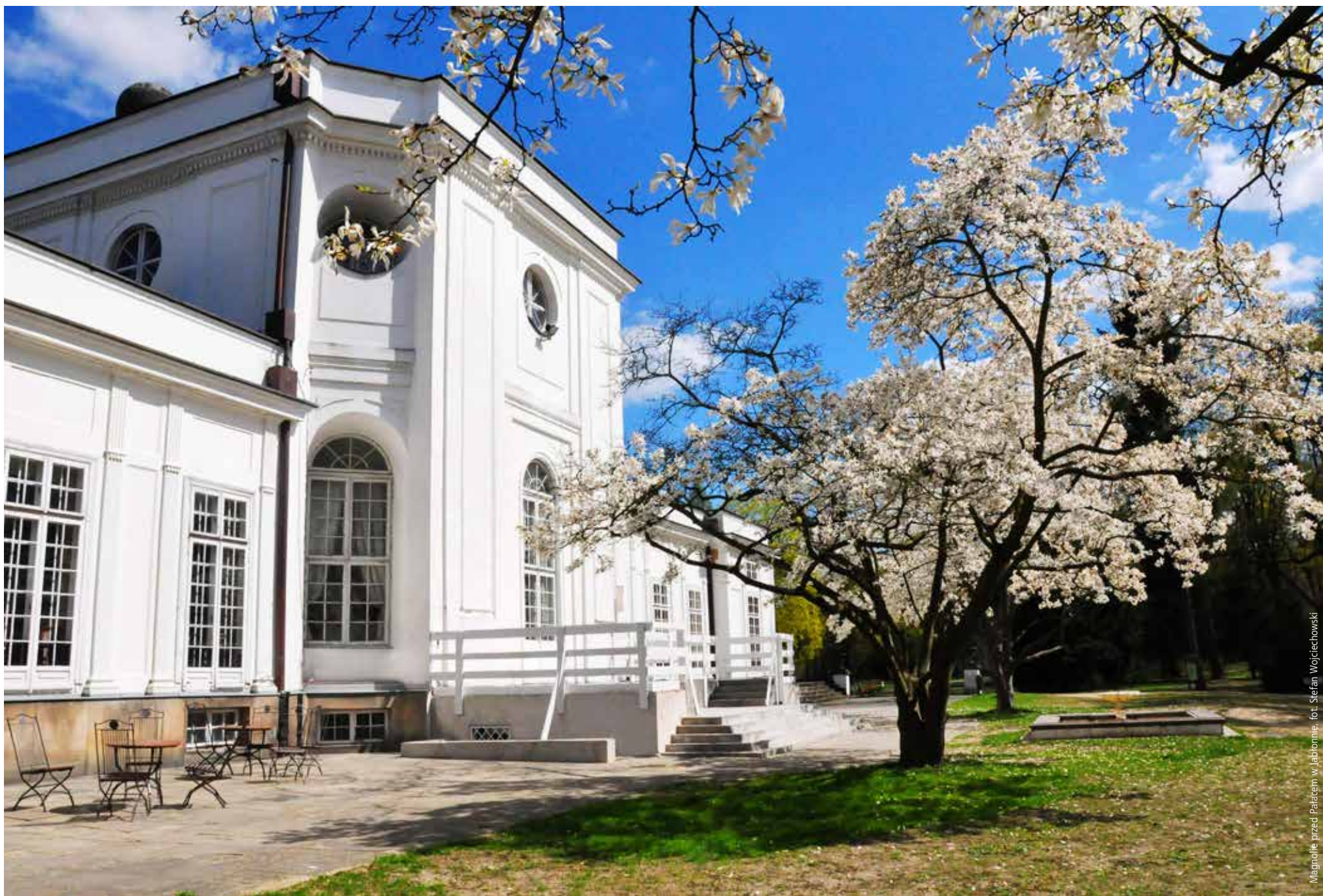
Gmina Jabłonna to miejsce dla aktywnych osób ceniących przyrodę! O walorach turystycznych gminy Jabłonna, jak również o wydarzeniach i imprezach odbywających się na jej terenie, można dowiedzieć się śledząc stronę internetową www.jablonna.pl oraz profil na Facebooku [@jablonnagmina](https://www.facebook.com/jablonnagmina).

Stacja naprawy rowerów, fot. Urząd Gminy Jabłonna

Ścieżka rowerowa przy ul. Strużańskiej, fot. Urząd Gminy Jabłonna

Magnolia przed Pałacem w Jablonnie, fot. Stefan Wojciechowski

Gmina Legionowo

Wnętrze ratusza w Legionowie, fot. Andrzej Nowak

Liczące ponad 55 tysięcy mieszkańców Legionowo w 2019 roku obchodzi 100-lecie nadania nazwy. To jedno z najmłodszych i najszybciej rozwijających się miast województwa mazowieckiego. Znajdujące się zaledwie 20 km od Warszawy Legionowo leży na szlakach komunikacyjnych łączących Warszawę z Gdańskiem (linia kolejowa) i Pojezierzem Mazurskim (DK61). Tylko 7 km dzieli miasto od Jeziora Zegrzyńskiego - tradycyjnego miejsca wypoczynku mieszkańców Warszawy i okolic.

Na przestrzeni ostatnich lat znacznie poprawiła się jakość życia mieszkańców, głównie dzięki wysokim nakładom na inwestycje. Nowoczesna infrastruktura komunalna, rozbudowane placówki oświatowe, obiekty sportowo-rekreacyjne, a także sieć sprawnie funkcjonujących usług w wielu różnych dziedzinach są odzwierciedleniem przemian, jakie zaszły w Legionowie. Symbolem tego procesu jest Centrum Komunikacyjne - wie-

lofunkcyjny dworzec z nowoczesną, multimedialną Poczytalią, dwoma parkingami na ponad tysiąc aut i ulicą Szwajcarską, które zastąpiło straszące podróżnych stare baraki dworca. Nowoczesna i wygodna infrastruktura to także nowe parkingi, ścieżki rowerowe, tereny rekreacyjne dla mieszkańców, takie jak Park Zdrowia z tężnią solankową, plac wodny przy ul. Królowej Jadwigi, siłownie plenerowe i place zabaw. Od wielu lat samorząd podejmuje działania w zakresie ochrony przyrody, poprawy jakości powietrza oraz proponuje pomoc i dotacje dla mieszkańców. Zachęca do aktywności fizycznej oraz zdrowego trybu życia. W zeszłym roku została oddana do użytku druga miejska pływalnia przy Szkole Podstawowej nr 8 na osiedlu „Piaski”. Wszystkie te inwestycje są symbolem zmieniającego się Legionowa. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.legionowo.pl oraz na Facebooku, Instagramie i Twitterze.

HISTORIA MIASTA

Geneza Legionowa sięga 1877 roku, kiedy w dobrach rodu Potockich oddano do użytku stację kolejową klasy IV - Jabłonna (w 1934 roku nazwano ją Legionowem). Przygotowania do wybudowania linii kolejowej i utworzenia stacji Towarzystwo Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej rozpoczęło już na początku lat 70. XIX wieku. Przeznaczeniem linii było połączenie rosyjskich twierdz: Modlina, Warszawy i Dębina oraz transport podolskiego zboża do portów nadbałtyckich. Drewniana stacja Jabłonna była jedną z dwudziestu czterech stacji na całej linii nadwiślańskiej od Kowla do Mławy. Ostatnim jej reliktem w Legionowie jest drewniana budka dróżnicza z 1877 roku, stojąca przy tzw. starym trakcie na Kozłowie. Przy stacji kolejowej, która stała się pod-

stawowym czynnikiem miastotwórczym, już od początku lat 80. XIX wieku zaczęto kształtować się letnisko Gucin. Powstało w obrębie obecnych ulic Piłsudskiego - Kościuszki - Warszawskiej. Nazwa letniska wywodzi się od imienia Augusta hr. Potockiego, zwanego potocznie „Guciem”. Hrabia żyjący w latach 1847 - 1905 rozparcelował część dóbr położonych przy stacji z przeznaczeniem na działki. W 1885 roku na terenie letniska, liczącego 49 morgów i 28 prętów, wzniesiono pięć drewnianych willi. Poza koleją i letniskiem istotnym czynnikiem miastotwórczym okazał się garnizon rosyjski, którego początki sięgają 1892 roku. Wówczas władze carskie wykupiły od Augusta hr. Potockiego tereny leżące na północ od stacji kolejowej. W tym samym roku przystąpiono do budowy kilkudziesięciu drewnia-

Willi „Bratki”, siedziba Muzeum Historycznego w Legionowie, fot. Krzysztof Pietrzak

foto: Komrad Radzymiński

nych koszarowców. Intensywne tempo prac pozwoliło już jesienią 1892 roku sformować w Jabłonie dwa rezerwowe pułki piechoty: 192. Drohiczyński i 193. Wawerski. Drugi zasadniczy etap rozbudowy legionowskiego garnizonu przypada na 1897 rok. W pobliżu folwarku Kozłówka wzniesiono wówczas murowany kompleks koszarowy dla 4. Batalionu Kolejowego. 25 marca 1899 roku koszarom, położonym przy stacji Jabłonna, car Mikołaj II nadał nazwę. Wydarzenia z lat 1877-1918 zdeteminowały rozwój przestrzenny przyszłego Legionowa. Cechą wspólną letniska, koszar i huty szkła było położenie w bezpośrednim sąsiedztwie stacji kolejowej. Tu też należy doszukiwać się załączków terytorialnych przyszłego Legionowa.

TO TRZEBA ZOBACZĆ

Do najcenniejszych i najstarszych obiektów zabytkowych Legionowa zaliczyć należy:

- zespół willowo-parkowy "Kozłówka" przy ul. Smereka, składający się z willi murowano-drewnianej, wzniesionej ok. 1885 roku i otaczającego ją parku krajobrazowego,
- pierwszy urząd gminy Legionowo mieścić się w willi przy ul. Mickiewicza 23. Dziś ten zabytkowy budynek jest siedzibą Muzeum Historycznego w Legionowie,
- kompleks koszarowych budynków z czerwonej cegły, dawnego garnizonu carskiego, wzniesiony w 1897 roku, w sąsiedztwie "Kozłówek",
- zabytki architektury dwudziestolecia międzywojennego, tzw. stylu dworkowego,

foto: Andrzej Nowak

nawiązujące do dawnych szlacheckich rezydencji, reprezentują willa "Orawka" przy ul. Jagiellońskiej oraz "Willa Bratki" - dziś siedziba Muzeum Historycznego w Legionowie oraz wille przy ulicach: Warszawskiej, Jagiellońskiej (willa „Róża”), Cypriana Kamila Norwida, a także kamienica przy ul. Mikołaja Kopernika, zbudowana przez słynnego kompozytora Jerzego Petersburskiego.

W WOLNYM CZASIE

Choć sieć dróg rowerowych już jest gęsta, miasto ciągle rozwija się w tym kierunku. Ścieżki rowerowe prowadzą do Jeziora Zegrzyńskiego - na plażę w Nieporęcie i w Wieliszewie, a stąd wzdłuż Narwi do zapory w Dębem. Legionowo można uznać za przyjazne rowerzystom nie tylko za sprawą licznych ścieżek rowerowych. W mieście działają także dwie bezpłatne wypożyczalnie rowerów. Punkt w DPD Arena powstał w 2011 roku, a filia wypożyczalni zlokalizowana na dworcu PKP, w Punkcie Informacji Turystycznej, uruchomiona została w 2016 roku. W swoich zasobach posiadają nie tylko rowery dla dorosłych, ale także dziecięce oraz foteleki i wózki-przyczepki do przewożenia najmłodszych. Z rowerami można wypożyczyć również kaski, zapinki i kamizelki odblaskowe.

foto: Powiat Legionowski

Ratusz w Legionowie, foto: Paweł Kozarzewski

Gmina Radzymin

fot. Zbigniew Pachulski

MAŁE MIASTO Z WIELKĄ HISTORIĄ

Miasto liczy sobie ponad 540 lat. Mała osada, założona przez poddanego księcia Konrada Mazowieckiego, otrzymała prawa miejskie w 1475 roku. Trakt, który połączył miasto z Warszawą, przyczynił się do rozwoju miejscowości. Tą drogą podróżowano na radzyminskie targi, organizowane na podstawie przywileju nadanego przez Augusta Poniatowskiego. Stryjenka króla - księżna Eleonora Czartoryska w drugiej połowie XVIII wieku została właścicielką Radzymina. Ufundowany przez nią kościół jest po dzień ten centralnym punktem miasta. Równie ciekawym obiektem jest siedziba dawnego Instytutu Nauczycieli Elementarnych projektu Antonio Corazziego, architekta Teatru Wielkiego w Warszawie. Instytut od początku działalności słynął z wysokiego poziomu nauczania. Tradycje edukacyjne placówki kontynuuje dziś Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida, które ma w historycznym budynku swoją siedzibę.

1920 ROK - RADZYMIN BRONI WARSZAWY

Sierpniowe dni 1920 roku zapisały się na trwałe w polskiej historii. 13 sierpnia dywizje bolszewickie uderzyły na Radzymin, chcąc zdobyć Warszawę. Atak okazał się skuteczny. Droga do stolicy Polski stanęła otworem. Punktem zwrotnym walk o Radzymin okazał się 15 sierpnia, kiedy miasto odbito z rąk wroga, co przypieczętowało klęskę Sowieców w Bitwie Warszawskiej i ich przegraną w wojnie polsko-bolszewickiej. Pamiątką tamtych wydarzeń jest radzyminski Cmentarz Poległych 1920 roku. To jedno z najważniejszych miejsc w kraju upamiętniających Bitwę Warszawską. Tutaj znajdują się zbiorowe mogiły poległych żołnierzy pod Radzyminem, Nieporętem i Mokrem. W kaplicy cmentarnej umieszczono także urny z ziemią katyńską oraz z cmentarzy żołnierzy polskich 1920 roku z Grodna, Nowogródka i Wołkowyska. Kapliczkę cmentarną zdobi popiersie świętego Jana Pawła II. Ojciec Świę-

fot. Zbigniew Pachulski

Pomnik Tadeusza Kościuszki, fot. Zbigniew Pachulski

ty odwiedził Cmentarz Poległych 13 czerwca 1999 roku. Spotkał się wtedy z żyjącymi bohaterami wojny polsko-bolszewickiej. O jego wizycie przypomina także pomnik odsłonięty w 2018 roku. To jeden z najoryginalniejszych monumentów papieskich w Polsce.

RADZYMIŃSKIE ŚWIĘTA

W rocznicę Bitwy Warszawskiej 15 sierpnia miasto uroczysto obchodzi Święto Wojska Polskiego, ustanowione na cześć wydarzeń z 1920 roku. Uroczystościom oficjalnym towarzyszy szereg wydarzeń o charakterze patriotycznym, kulturalnym oraz sportowym. Rangi obchodom dodaje obecność najwyższych dostojników państwowych i kościelnych podczas uroczystej Mszy na Cmentarzu Poległych w Radzyminie.

Równie ważnym wydarzeniem są Dni Radzymina, obchodzone tradycyjnie w drugi weekend września. To święto miasta i gminy, organizowane w rocznicę nadania Radzyminowi praw miejskich. Za oficjalną datę nadania praw miejskich uznaje się dokument lokacyjny z 5 września 1475 roku, sygnowa-

ny przez księcia mazowieckiego Bolesława V. W świąteczny weekend mieszkańcy i turyści uczestniczą w festynach, których ukoronowaniem jest koncert gwiazdy muzycznej oraz tradycyjny pokaz fajerwerków.

AKTYWNY WYPOCZYNEK I TURYSTYKA

Na terenie gminy wytyczono szlaki turystyczne, które pozwalają poznać historię miasta i okolic. Radzymińskie ścieżki rowerowe to propozycje wycieczek, które łączą miejsca o interesującej przeszłości z atrakcyjnymi krajobrazami. Bliskość Jeziora Zegrzyńskiego zachęca do wypoczynku na żaglach, kajakach, a nawet wakeboardzie. Przyroda zachęca do uprawiania turystyki pieszej, nordic walking oraz biegów. Do najważniejszych imprez sportowych należy cyklicznie rozgrywany półmaraton „Bieg 1920”, upamiętniający bohaterów Bitwy Warszawskiej. Co roku gromadzi na starcie zawodników z całego świata. To jeden z najstarszych biegów długodystansowych w Polsce - jego pierwsza edycja miała miejsce w 1992 r. Bieg nawiązuje do przedwojennych sztafet, organi-

zowanych na trasie Radzymin - Warszawa, z metą przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

MIEJSCA WARTO ZOBACZENIA

W centrum miasta warto zobaczyć kompleks klasycystyczny z 1779 roku, który tworzy Kolegiata z plebanią i dzwonnica oraz budynek szkoły elementarnej ze stojącą od frontu figurą św. Jana Nepomucena. Klasycystyczny kościół wzniesiono w latach 1773-1780 wraz z wolno stojącą dzwonnica, według projektu Jana Chrystiana Kamsetzera. W kościele zachowały się XVIII-wieczne obrazy i rzeźby. Od 1992 roku kościół jest siedzibą radzymińskiej kapituły Kolegiackiej.

W centrum miasta stoi pomnik Tadeusza

Kościuszki. Podczas uroczystości towarzyszących jego odsłonięciu 9 maja 1920 roku, mieszkańcy zebrali 300 tysięcy polskich marek na Pożyczkę Odrodzenia Polski. Naród oddawał swoje oszczędności dla kraju, który stawał do obrony przed kontrofensywą bolszewicką.

Centrum Radzymina z Cmentarzem Poległych 1920 łączy chodnik zwany Drogą Golgoty Narodu Polskiego. Przy Drodze stoją repliki Krzyży Virtuti Militari, upamiętniające pułki Wojska Polskiego, mieszkańców miasta i wybitnych dowódców związanych z wydarzeniami 1920 roku.

Miłośnicy techniki mogą oglądać dawny dworzec kolejki wąskotorowej, który był sta-

LOTTO Poland Bike Marathon 2019 w Radzyminie, fot. Zbigniew Świerdek

cją końcową Mareckiej Kolei Dojazdowej. W latach 1896-1974 kolej łączyła Radzymin z Warszawą. Stanowiła własność Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Kolei Dojazdowych w Polsce S.A. Ostatni pociąg pożegnano z orkiestrą o godzinie 21.33 w Radzyminie.

RADZYMIN WSPÓŁCZESNY

Miasto zmienia się w szybkim tempie, wzrasta liczba ludności, powstają nowe osie-

dla oraz pojawiają się nowi przedsiębiorcy. Na terenie gminy, dzięki korzystnym rozwiązaniom podatkowym oraz dzięki bliskości Warszawy i trasy S8, swoje zakłady ulokowały m.in. Coca Cola HBC Polska, Cederroth Polska, Provitus oraz Mennica Metale Szlachetne. Jednocześnie miasto zachowuje unikalny klimat spokojnego miasteczka, kultuwjącego wielowiekowe tradycje handlowo-rolnicze.

Kolegiata radzyminska, fot. Zbigniew Paquński

Gmina Dąbrówka

Dolina Dolnego Bugu, fot. Bogdan Śliadowski

Gmina Dąbrówka jest położona w odległości 35 km na północny wschód od Warszawy, w powiecie wołomińskim. To miejsce atrakcyjne dla wszystkich, którzy szukają chwili wytchnienia od miejskiego zgiełku. Północną granicę gminy wyznacza wijąca się linia rzeki Bug z licznymi obszarami Natura 2000. Nieskażone, niemal dziewicze tereny mogą przyciągać wszystkich spragnionych spokoju, czystego powietrza, a nade wszystko obcowania z przyrodą. Na terenie gminy zachowały się obiekty zabytkowe, świadczące o bogatej przeszłości tych stron.

TO WARTO ZOBACZYĆ

Pomnik Tadeusza Kościuszki.

W centrum Dąbrówki stoi pomnik Tadeusza Kościuszki, odsłonięty w 1918 roku. Inicjatorem jego budowy i głównym fundatorem był Bolesław Jeziorański. Na postumencie, na którym ustawiono popiersie Tadeusza Kościuszki umieszczono napis „Bóg i Ojczy-

zna”. Niżej przedstawiono orła zrywającego się do lotu, jakby ku wolności.

Zespół Kościoła Parafialnego pod wzniesieniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Dąbrówce.

Kościół parafialny zbudowano w latach 1881-1884 według projektu architekta Zygmunta Twarowskiego na miejscu drewnianego z roku 1737. Konsekrowano go w 1903 roku, a w 1944 roku został uszkodzony w czasie działań wojennych. Dąbrówcecki kościół zbudowano w stylu neogotyckim. Jest on jednonawowy, z wieżą od zachodu. Znajdują się tu cenne obrazy z XVII wieku: Matki Boskiej z Dzieciątkiem, malowany na desce oraz obraz św. Anny z Dzieciątkiem i Madonną, który został odnowiony w 2013 roku.

Bardzo cennym i otaczanym czcią jest Relikwiarz Drzewa Krzyża Świętego, z drugiej połowy XVIII wieku. Na uwagę zasługują również tablice pamiątkowe upamiętniające: chrzest C.K. Norwida, ks. Bartłomieja Pawalskiego, budowniczego obecnego kościoła

Cmentarz w Dąbrówce, fot. Bogdan Śliadowski

Kościół parafialny w Dąbrówce, fot. Bogdan Śliadowski

Zespół Pałacowy w Ślęzanach, fot. Bogdan Śladowski

oraz głównych fundatorów - Marii von Egert i Jana Egerta.

Cmentarz w Dąbrówce.

Znajdują się tu groby z 1. połowy XIX wieku, w których spoczywają m.in. księża tutejszej parafii, właściciele okolicznych wsi oraz żołnierze z 1939 roku. Wśród najcenniejszych nagrobków znajdziemy: symboliczny grób matki Norwida, która prawdopodobnie została pochowana na terenie kościoła w Dąbrówce, grób Jana Nowodworskiego - właściciela Guzowatki, zmarłego w 1894 roku, Marii z Raabenow von Egert – właścicielki Ślęzan, zmarłej w 1883 roku, ks. Bartłomieja Pawalskiego, zmarłego w 1894 roku, Franciszka Czapskiego - dziedzica Małopola, zmarłego w 1853 roku.

Zespół dworski w Chajętach-Jaktorach. W Chajętach-Jaktorach zachował się murowany z cegły dwór z 1827 roku z parkiem krajobrazowym z połowy XIX wieku. Budynek wzniesiono dla ówczesnego właściciela majątku - Józefa Czarnkowskiego. W 1910 roku majątek został zakupiony przez Romana Jeleniewskiego i po dwóch latach

rozbudowany według pomysłu architekta Tadeusza Zielińskiego. Budynek zyskał jedno piętro i klasycystyczny charakter.

Po II wojnie światowej dwór pełnił różne funkcje i miał wielu właścicieli, m.in. był siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej, potem budynkiem magazynowym. Od 1981 roku majątkość jest w posiadaniu prywatnym a właściciele przywracają mu dawny blask. Wokół roztaczają się zachowane resztki parku ze starodrzewiem: jesiony, czarne topole, lipy i sosny. Nie jest dostępny dla zwiedzających.

Zespół Pałacowy w Ślęzanach.

Obiekt znajduje się w parku krajobrazowym na skarpie nad rzeką Bug. Jego historia sięga XVI wieku, kiedy to w majątku rodu Chajęckich wybudowano drewniany dwór. W latach 1880-1889 murowany budynek obecnego pałacu wybudował, w miejscu drewnianego dworu ówczesny właściciel Jan von Egert. Wygląd zewnętrzny pałacu to styl eklektyczny. Początkowo budynek składał się z części głównej o wysokości dwóch kondygnacji i dwóch bliźniaczych parterowych skrzydeł. Właściciele z rodu Chełmińskich dobudowa-

li skosem prawe skrzydło. Wtedy budowla straciła pierwotny kształt. Zniszczony w czasie wojny, następnie remontowany w 1959 roku, w 1956 roku zostaje zaadaptowany na potrzeby szkoły podstawowej, zaś od 1989 roku jest w posiadaniu Banku PKO BP, który go remontuje, rekonstruuje, wyposaża w detale i meble odpowiednie dla wnętrz pałacowych. Obecnie pałac jest własnością prywatną, niedostępną dla zwiedzających.

Skansen w Kuligowie nad Bugiem to prawdziwa perełka turystyczna gminy Dąbrówka. Pełen uroku kompleks wspaniale zaaranżowanych, wiejskich chat to miejsce, w którym czas się zatrzymał. Niezwykły klimat i charakter minionych epok wyczarował założyciel skansenu, Wojciech Urmanowski. Dzięki jego zaangażowaniu i pasji ten magiczny świat, będący dziedzictwem i dumą tej ziemi, co roku odwiedzają rzesze turystów.

Miejsce to wspaniale wzbogaca turystyczną i kulturalną ofertę gminy Dąbrówka, a jednocześnie łączy historię ze współczesnością, będąc świadectwem tożsamości tutejszej społeczności. Miejsce magiczne, do którego zawsze z chęcią powracamy...

„Dolina Dolnego Bugu”. Na terenie Gmi-

ny Dąbrówka znajdują się (w częściach lub całości) obszary krajobrazu chronionego, objęte programem Natura 2000. Dolina Bugu jest jednym z najcenniejszych obszarów przyrodniczych w granicach powiatu. Odnacza się wysoką bioróżnorodnością, różnorodnością krajobrazów, jest także niezwykle ważnym miejscem lęgu i migracji ptaków. Bug na odcinku powiatu wołomińskiego jest w większości nieuregulowany, silnie meandruje, tworzy zakola i starorzecza. Miejscami zaznaczają się łacy, piaszczyste skarpy oraz przybrzeżne podmokłości. Brzegi porośnięte są zaroślami wierzbowymi, łęgami lub łąkami. W okolicach miejscowości Kuligów znajdują się rozległe kompleksy murawowo-łąkowe. Dolina Dolnego Bugu jest ostoją ptactwa na skalę światową. Występuje tu około 200 gatunków, z czego 150 gniazduje. Spotkać tu można m.in. gniazdujące - rybitwę biało-czarną i czarną, siewczkę rzeczną, błotniaka stawowego, kszycę, czajkę i krwawodzioba, a także na przelotach bataliony, świstuny, rożeńce, głowienki, płaskonosy, kormorany, samotniki i łęczaki. W przybrzeżnych skarpach zakładają gniazda brzegówki i zimorodki, zaś w dolinę regularnie zalatują bieliki i dudki.

Dolina Dolnego Bugu, fot. Bogdan Śladowski

Skansen w Kuligowie, fot. Bogdan Śladowski

Gmina Somianka

Nadbużańskie wierzy w Jackowie Dolnym, fot. Mariola Mróz

Gmina Somianka jest położona w środkowej części województwa mazowieckiego, południowo-zachodniej części powiatu wyszkowskiego, nad rzeką Bug, przy węzłach komunikacyjnych z Wyszkowa do Wierzbicy i z Wyszkowa do Pułtuska.

PRZYRODA

Do walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy Somianka należy zaliczyć przede wszystkim lasy i rzekę Bug, które stanowią główną atrakcję dla gości odwiedzających gminę.

Lasy i użytki leśne stanowią około 15% powierzchni gminy. Tworzą one ostoje dla wielu gatunków zwierząt. Obszary te są terenami obfitującymi w dużą ilość grzybów, jagód i dzikiej zwierzyny, co stwarza dogodne warunki do aktywnego wypoczynku dla każdego, kto poszukuje ciszy i obcowania z naturą. Niewątpliwą dominantą przyrodniczą gminy jest Bug. Rzeka na terenie gminy tworzy uroczyska krajobrazu poprzez wysokie

skarpy, starorzecza, łąki i rozlewiska. Nieuregulowany bieg rzeki stwarza korzystne warunki dla dziko żyjącego ptactwa, zwierzyny oraz rzadkich okazów roślin. Powyższe uwarunkowania stanowią podstawę dla utworzenia obszarów Natura 2000 oraz włączenia gminy w zasięg Zielonych Płuc Polski.

REKREACJA I KULTURA

Niewątpliwe walory przyrodnicze i krajobrazowe przekładają się na zainteresowanie turystów. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 8 miejscowości o charakterze rekreacyjnym. Na szczególną uwagę zasługuje Popowo-Letnisko, które jest położone w widłach Bugu i Narwi. Otoczone sosnowym lasem stanowi idealne miejsce wypoczynku sobotnio-niedzielnego. Niezwykłe walory przyrodnicze oraz zdrowotne tego miejsca zostały odkryte już w latach dwudziestych ubiegłego wieku. Wtedy właśnie powstał projekt zagospodarowania około 800 ha na nowoczesne i funkcjonalne letnisko.

Kościół parafialny pw. Narodzenia NMP w Popowie Kościelnym, fot. Mariola Mróz

Kościół parafialny pw. Św. Józefa w Woli Mystowskiej, fot. Mariola Mróz

Rzeka Bug w miejscowości Bardce, fot. Mariola Mróz

Projekt przedsięwzięcia wykonał architekt Teodor Bursze. Miasto-Letnisko było organizowane według modnej wówczas koncepcji planistycznej miasta - ogrodu. *Wiele malowniczych zakątków i faliste położenie czyni Popowo pięknym letniskiem o pierwszorzędnych walorach zdrowotnych* - tak zarząd spółki Popowo reklamował teren w 1930 roku. W chwili obecnej Popowo-Letnisko to miejscowość typowo rekreacyjna, wyróżniająca się mikroklimatem, niezwykłym układem przestrzennym oraz możliwością obcowania z naturą. Mieszkańcy cenią sobie szczególnie możliwość organizowania wycieczek pieszych i rowerowych do niezwykłych miejsc nad pobliskimi rzekami Narwią i Bugiem. Gmina nie zapomina również o kulturowa-

niu regionalnych zwyczajów i obrzędów. Odnosząc sukcesy, bierze udział w corocznym Festiwalu Aktywności Społecznej i Kulturalnej Sołectw, organizowanym przez Lokalną Grupę Działania „Zalew Zegrzyński”.

TO WARTO ZOBACZYĆ

- Barcice: drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa Męczennika z 1758 roku, zabytek klasy „0”. W otoczeniu kościoła znajduje się zabytkowa dzwonnica oraz drewniana kapliczka.
- Kręgi: założenie pałacowo-parkowe z XIX wieku, pałac należał do rodziny Leskich, został wybudowany w latach 1820 -1830.
- przy drodze krajowej nr 62 pomnik w kształcie śmigła samolotu, wzniesiony ku czci lotni-

ka polskiego - Stefana Okrzei - zestrzelonego 5 września 1939 roku.

- Nowe Wypychy: drewniany wiatrak.
- Popowo Kościelne: neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem NNMP, wzniesiony w latach 1900 - 1904 wg projektu architekta Józefa Piusa Dziekońskiego, z dwoma bocznymi ołtarzami z około 1740 roku oraz obrazami z XVII i XVIII wieku. W podziemiach kościoła krypty grobowe rodziny Skarżyńskich, murywana plebania z 1838 roku, dwa drewniane budynki gospodarskie z 1905 roku, murywana kaplica grobowa rodziny Skarżyńskich z 1848 roku na cmentarzu parafialnym, pozostałości cmentarza żydowskiego.
- Popowo-Parcelle: neogotycki pałac z oficyną, otoczony parkiem krajobrazowym z koń-

ca XIX wieku.

- Skorki: zabytkowy park założony przez rodzinę Rakowieckich, w jego środkowej części znajduje się obelisk z 1918 roku, upamiętniający śmierć śpiewaczki operowej Maryli Rakowieckiej, córki właściciela dworu.
- Somianka: murowany zespół dworski z 1833 roku, dom w stylu dworskim wybudowany dla zarządcy majątku.
- Suwin: wiatrak koźlak z 1880 roku. Powstańczy Głaz Kamienny upamiętniający udział mieszkańców Suwina w powstaniu styczniowym.
- Wola Mystkowska: murowany kościół pod wezwaniem św. Izydora ufundowany przez rodzinę Michałowskich.

Kościół pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika w Barcicach, fot. Mariola Mróz

Rowerem i na piechotę

Okolice Jeziora Zegrzyńskiego obfitują w liczne ścieżki i szlaki zarówno piesze, jak i rowerowe. Warto wybrać się na przejażdżki lub wędrówki o każdej porze roku, delektując się urokami zmieniającej się przyrody.

SZLAK KROSOVY

Jest to szlak oznaczony kolorem czerwonym, o długości 12 kilometrów. Swój początek ma w Rezerwacie „Jabłonna” i prowadzi przez Lasy Chotomowskie, Trzciany i Skierdy. Jest to szlak, który będzie atrakcyjny dla kolarzy przełajowych, którzy odnajdą tu także dwie oznaczone czarnym kolorem pętle. Jadąc szlakiem krosowym podziwiać możemy rzadko spotykaną w województwie mazowieckim dąbrowę. Po dojechaniu do Rajszewa warto zwrócić uwagę na starodrzew sosnowy, w którym w maju obserwować można piękne kobierce z konwalii. Jeśli zjemy ze szlaku, będziemy mogli zatrzymać się nad małym stawem powstałym po starej żwirowni lub zobaczyć szkółkę leśną Skierdy.

SZLAK NIEPORĘCKI

To jeden z najdłuższych szlaków nad Jeziorem Zegrzyńskim. Oznaczony kolorem żółtym, ma długość ponad 42 kilometry. Swój bieg zaczyna na Placu Wolności w Nieporęcie, by następnie przez Białostrzegi, Rynię, Siwek, Beniaminów, Dąbkowiznę, Wólkę Radzymińską, Izabelin, Zamostki Wólczyńskie i Lasy Dwernicke ponownie zaprowadzić nas do Nieporętu. Jest to szlak, który pozwala w ciągu jednej wycieczki poznać bardzo dużo ciekawych i atrakcyjnych zakątków gminy. Jadąc szlakiem nieporęckim możemy obserwować życie toczące się

skala scale 1 : 80 000

Turystyczny szlak patriotyczny „Polski Walczący”

The Fighting Poland Heritage Trail

- Frontier szlaki
- The route of the trail
- Numeracja punktów na szlaku
- The numbering of the points on the trail
- Początek szlaku
- The beginning of the trail

- Light cementaria
- Meadows, meadows
- Łasy, łąki i lasa śnieżki
- Forests, meadows with scattered trees
- Tereny zakablowane, tereny przemysłowe
- Cables areas, industrial areas
- Jeziora i zbiorniki wodne: bagna i tereny podmokłe
- Lakes and water reservoirs, swamps and wetlands
- Tereny płaskizny, tereny zamknięte
- Shaded, close-up areas
- Granice parków narodowych
- National park boundaries
- Rezerwaty przyrody
- Nature reserves
- Granice powiatów
- District boundaries
- Granice gmin
- Commune boundaries
- Linie kolejowe, stacje kolejowe
- Railways, railway stations
- Drogi krajowe: dwukierunkowe, jednokierunkowe
- National roads: two-way, single carriageway
- Drogi wojewódzkie
- Provincial roads
- Drogi inne
- Other roads
- Drogi nieotwartości, drogi leśne
- Dirt roads, forest roads
- Pasma szlaki turystyczne
- Tourist trails
- Szlaki rowerowe
- Bicycle trails
- Szlaki piesze
- Foot paths
- Szlaki kajakowe
- Water trails
- Rzeki, kanały
- Rivers, canals
- Numeracja dróg
- Road numbering
- Stacje benzynowe, parkingi
- Gas stations, parking
- Leśniczówki, wiaty turystyczne
- Foresters' lodges, tourist lodges
- Ogrzewanie pomieszczeń, gazy marteny
- Heating of buildings, gas marteny
- Stadiony, boiska
- Stadiums, playgrounds
- Ośrodki jeździeckie, punkty widokowe
- Centres of horse riding, view points
- Ośrodki wypoczynkowe, baseny
- Holiday centres, swimming pools
- Agroturystyka: inne obszary noclegowe
- Agrotourism: other sleeping places
- Miejsca białokowe, kempingi
- Campsites, camping sites
- Pomniki wojenne, straż policyjna
- War monuments, police stations
- Punkty informacji turystycznej
- Tourist Information Points
- Spółdzielnie, restauracje
- Cooperatives, restaurants
- Kąpieliska, plaże
- Swimming pools, beaches
- Pływalnia, WOPR, przystanek
- Swimming pool, rescue services, harbor
- Kościoły, kapliczki, cmentarze
- Churches, little chapels, cemeteries
- Budynki użyteczności publicznej, muzea
- Public buildings, museums
- Pomniki, kryła przelotowa
- Monuments, culverts
- Mogiły, miejsca martyrologii
- Graves, memorial monuments sites
- Pałace, dwory
- Palaces, manors
- Ruiny pałaców, ruiny dworów
- Ruins of the palaces, ruins of the manors
- Wtorki: inne zabytki
- Tuesdays: other monuments
- Fortyfikacje, miejsca bitew
- Fortifications, battlefields
- Grodziska
- Old ramparts

TURYSTYCZNA MAPA POWIATU LEGONOWSKIEGO

POWIAT LEGONOWSKI
Powiat w województwie Mazowieckim

PUNKT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
Centrum Kulturowe w Legonowie
05-120 Legonowo, ul. Teleszewska 14
tel. 504 104 113
e-mail: jacek@turystyka.pl
www.powiat.legonowski.pl

Opisana mapa: EUROPILOT

foto: Grzegorz Niewiadomski

foto: Kinga Czerwńska

na jeziorze, skorzystać z kąpeli słonecznych, czy zatrzymać się przy Fortach Beniaminów. Dalej zobaczymy Jana Kazimierza, który jest okazałym dębem rosnącym przy trasie. Szlak możemy zakończyć na dwa sposoby: przejeżdżając przez Lasy Nieporęckie lub przy osiedlu Dębiny skręcić w Trasę Narwiańską.

SZLAK POŁUDNIOWY

Ten najdłuższy szlak rowerowy Jeziora Zegrzyńskiego ma blisko 60 kilometrów. Oznaczony na zielono, swój początek ma przy stacji PKP Legionowo. Po przejechaniu przez dwie inne gminy, zakręca i kończy swój bieg także w Legionowie. Nie jest to trasa łatwa ze względu na mocno zróżnicowaną nawierzchnię. Zachęcamy jednak do jej pokonania, bowiem przy szlaku południowym znajdują się dwa warte uwagi punkty widokowe. Pierwszy z nich to kładka dla pieszych nad Kanałem Żerańskim. Stąd zobaczyć możemy panoramę okolicy, a także położenie kanału. Drugi to wysoka wydma na południe od Józefowa, tuż obok okazałego dębu będącego pomnikiem przyrody. Istotnym elementem na trasie jest Zespół Pałacowo-Parkowy w Jabłonie, gdzie nie tylko możemy odpocząć patrząc na malowniczy krajobraz, ale także posilić się w tutejszej restauracji.

SZLAK SEROCKI

Żółty szlak o długości 35,5 km prowadzi przez najpiękniejsze zakątki gminy Serock. Wycieczka startuje z serockiego rynku, skąd przez Wąwóz Szaniawskiego, Skubiankę i Rezerwat „Zegrze” podąża do Moczydła, Wierzbicy i stamtąd znów na rynek. Po drodze zetknąć się można nie tylko z pięknymi widokami i przyrodą, ale również z historią i tradycją, ponieważ przy szlaku serockim znajduje się wiele namacalnych śladów działalności naszych przodków. Przemierzając

tę trasę warto zrobić sobie kilka postojów i zwiedzić najważniejsze zabytki, takie jak kościół parafialny, „Barbarkę” wraz z wąwozem u jej podnóża, zespół pałacowo-parkowy w Jadwisinie, czy ruiny dworku Szaniawskich.

SZLAK WIELISZEWSKI

Kolejna ścieżka prezentująca walory przyrodnicze i historyczne gminy. Rozpoczynający się w Wieliszewie czerwony szlak o długości 45 kilometrów prowadzi przez większość miejscowości w gminie. Startuje w okolicach Urzędu Gminy, aby zaraz potem dojechać do dawnego Cmentarza Wieliszewskiego, a później do Uroczyska Poniatów. W Jankówku nie możemy pominąć ceglano-ziemnego Fortu IV. Dalej następuje trudniejszy odcinek na Łąkach Krubińskich, ale zaraz droga znów jest łagodna, a do Wieliszewa dociera brzegiem Jeziora Wieliszewskiego.

SZLAK WSCHODNI

Krótki, bo o długości zaledwie 18 kilometrów, szlak niebieski zachwyca naturalnym krajobrazem, tak rzadko występującym w bliskim sąsiedztwie dużych aglomeracji. Rozpoczyna się w miejscowości Łacha, a następnie prowadzi przez Gąsiorowo, Tusin, Nową Wieś, Kanię Polską i Cupel, na koniec znów trafiając do Łachy. Po drodze zobaczyć można uroczyska Superunki i Bindugi, nadbużańskie i nadnarwiańskie łąki, a nawet podejrzeć codzienne życie bociana białego.

SZLAK ZACHODNI

Mówi się, że jest uzupełnieniem szlaku wieliszewskiego. Jest to szlak żółty, rozpoczynający się przy stacji PKP Janówek, który prowadzi nas trzydziestopięciokilometrową trasą, umożliwiającą nie tylko podziwianie pięknego krajobrazu, ale także zabytków

w Górze. Szlak zachodni dociera do miejscowego jeziora, gdzie amatorzy wędkarstwa mogą zatrzymać się na Łowisku Specjalnym „Okoń”. Osoby lubiące jazdę konną mogą odwiedzić stajnię „Klucz”.

TRASA LIWIECKA

Niespełna dziewięciokilometrowy szlak niebieski, mocno związany z wypoczynkiem nad wodą. Wyruszający z Nieporętu i przebiegający przez Białobrzegi, Rynię aż po most na Rządzy. Prowadzi brzegiem Jeziora Zegrzyńskiego, dzięki czemu przez prawie całą drogę można przyglądać się tętniącemu na wodzie życiu. Atrakcjami dostępnymi na trasie jest m.in. Cmentarz Żołnierzy Radzieckich, a także możliwość zażycia kąpeli i skorzystania z uroków tutejszych plaż.

TRASA NADWIŚLAŃSKA

Jest to szlak prowadzący wzdłuż wału po prawej stronie Wisły. Ciągnie się przez blisko 15 kilometrów od piaskarni aż do granicy powiatów legionowskiego i nowodworskiego. Usytuowanie trasy bardzo sprzyja możliwości obserwowania krajobrazu. Ponadto, po przejechaniu pierwszego kilometra można lekko zboczyć ze szlaku, aby znaleźć się na terenie jabłonowskiego pałacu. Kolejnym ciekawym punktem jest pole golfowe w Rajszewie. Trasa nadwiślańska jest idealną drogą także dla ornitologów i miłośników podglądania dzikiej przyrody, ponieważ biegnie przez dwa rezerваты, w których gniazduje wiele gatunków ptaków.

TRASA NARWIAŃSKA

Ten czerwony szlak o długości 25 km jest nierozzerwalnie związany z wodą. Biegnie w pobliżu Kanału Zerańskiego, Jeziora Zegrzyńskiego i Narwi, prowadzi przez dwa

z trzech głównych mostów regionu. Trasa biegnie od Kobiałki, przez Nieporęt, Zegrze Południowe, Borową Górę, Serock, Łachę i Gąsiorowo. Po drodze możemy zatrzymać się w Serocku, aby podziwiać jego zabytki, szczególnie polecamy jednak postoje w dwóch punktach widokowych. Pierwszy z nich znajduje się w rejonie Fortu Zegrze, z którego rozciąga się widok na całe Jezioro Zegrzyńskie. Drugi natomiast mieści się na moście na Narwi na wysokości Wierzbicy. Można tu podziwiać malowniczy krajobraz zachodniego brzegu rzeki.

TRASA OBWODOWA

Trasa idealna dla osób, które poza spędzaniem czasu na rowerze chcą poleżeć na plaży lub wykąpać się w wodach Narwi. Prowadzi wzdłuż wału od Zegrza Południowego aż do wsi Góra. I choć trasa może wydawać się monotonna, istnieje wiele miejsc, gdzie można na chwilę z niej zboczyć w poszukiwaniu atrakcji, np. „zahaczyć” o rezerwat Wieliszewskie Łęgi przy ujściu Kanału Komornickiego do Narwi i podglądać bobry, zobaczyć także słynny stopień wodny Dębe, któremu istnienie zawdzięcza Jezioro Zegrzyńskie, a na koniec zwiedzić ruiny z XVIII w. we wsi Góra.

TRASA PUŁTUSKA

Trzydzieści dwa kilometry czarnej trasy od stacji PKP Warszawa Choszczówka przez Legionowo, Skrzyszew, Dębe, Izbicę i Guty do Zabłocia. Jest to trasa łatwa, głównie prowadząca przez lasy. Trasa pułtuska to ścieżka raczej przyrodnicza. Jedyne zabytki, które można zobaczyć, lekko z niej zbaczając, to willa „Kozłówka” w Legionowie i fort Dębe.

WIELISZEWSKA TRASA CROSSOWA

Prawdziwa gratka dla amatorów nieco ostrzejszej jazdy na dwóch kółkach. Otwarta

fol. Paweł Kozarzewski

fol. Andrzej Nowak

5 października 2013 roku trasa o długości 12,5 km to pierwsza tego typu ścieżka w okolicach Warszawy. Wiele krótkich zjazdów i podjazdów sprawia, że jest to trasa wymagająca umiejętności technicznych od jej użytkowników. Zlokalizowana jest w lasach na pograniczu Legionowa i gminy Wieliszew. Swój start ma w Alei Róż.

EUROVELO 11

Jest to międzynarodowa trasa, która przecina także region Jeziora Zegrzyńskiego. Na tym terenie ma ona długość 27 kilometrów, a swój początek ma w dzielnicy Choszczówka, na granicy Warszawy i gminy Jabłonna. Kończy się w miejscowości Zabłocie w gminie Serock. Trasa prowadzi przez malownicze tereny, zahaczając po drodze o jabłonowskie lasy, obrzeża Nieporętu i łąki gmin Wieliszew i Serock. Oczywiście, poruszając się tym szlakiem nie możemy ominąć Narwi i Jeziora Zegrzyńskiego wraz z zaporą w Dębem.

Serdecznie polecamy spacerować po dobrze przygotowanych ścieżkach pieszych i edukacyjnych, wśród których znajdują się między innymi:

ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA W JADWISINIE

Serocki szlak pieszy prowadzący wzdłuż Jeziora Zegrzyńskiego. Jego długość wynosi 2,5 kilometra. Spacer zacząć można na końcu ulicy Rybaki, a następnie idąc obok Rezerwatu Jadwisin, dotrzeć do Wąwozu Szaniawskiego. Po drodze ustawionych zostało wiele tablic zawierających ciekawe informacje o tutejszej faunie i florze. Dzieci znajdują dwie gry dydaktyczne, dzięki którym poznają mieszkańców Jeziora Zegrzyńskiego oraz okolicznych rezerwatów, a także urozmaicą trasę przemarszu.

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA W JABŁONNIE

Zespół pałacowo-parkowy w Jabłonie obfituje w różnorodne gatunki drzew i krzewów. Znajduje się w nim także wiele pomników przyrody. Dlatego została tu wyznaczona ścieżka, która prowadzi przez park ukazując aż pięćdziesiąt cztery pomniki przyrody i ponad stuletni drzewostan. Poza roślinnością można tu podziwiać wiele gatunków ptaków, a przy odrobinie szczęścia spotkać także dokazujące wśród drzew wiewiórki.

ŚCIEŻKA „PTASI AZYL” W LEGIONOWIE

Otwarta w 2019 r. ścieżka przyrodnicza przy ulicy Prymasowskiej została utworzona dzięki zawarciu porozumienia między Gminą Miejską Legionowo a Nadleśnictwem Jabłonna. Ma około 1,5 km długości i przebiega przez najładniejsze miejsca znajdujące się w lesie, w tym przez wydmy. Trasa ścieżki rozpoczyna się przy figurce Matki Boskiej i dwustuletnim dębem szypułkowym, na rogu ulic Mieszka I i Prymasowskiej, a kończy na wysokości ulicy Dwernickiego. Podczas spaceru każdy może dowiedzieć się nieco więcej na temat życia ptaków, ich zwyczajów i nauczyć się rozpoznawać podstawowe ich gatunki. Większość ptaków przedstawionych na tablicach żyje w lesie, przez który przebiega ścieżka. Znajduje się na niej 7 przystanków tematycznych, uzupełnionych o tablice edukacyjne.

Poza trasami rowerowymi i pieszymi region Jeziora Zegrzyńskiego przecinają także szlaki historyczne. Szlak Książąt Mazowieckich, Mazowiecki Szlak Literacki, czy Szlak Wodny Króla Stefana Batorego. Pierwszy z nich obejmuje duży obszar od Bugu i Narwi do Bzury i Rawki oraz od Płocka po okolice Radomia. Jednym z punktów na szlaku jest położony w okolicach Jeziora Zegrzyńskiego Serock. Znajdują się tu blisko związane

z książętami mazowieckimi kościół parafialny, ufundowany przez Janusza III Stanisława oraz grodzisko „Barbarka”, pochodzące z czasów wczesnego średniowiecza.

MAZOWIECKI SZLAK LITERACKI

Szlak ten łączy swoimi trasami trzydzieści miast i wsi związanych z twórczością wybitnych polskich pisarzy i poetów, którzy mieli tu swoje korzenie lub tu tworzyli. Z Serockiem związani byli Włodzimierz Wolski (urodzony w tym właśnie mieście, obecnie jest patronem tutejszego Powiatowego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych) oraz Jerzy Szaniawski, który urodził się w Zegrzynku, tu dorastał i tworzył. Na jego cześć

nazwany został rezerwat przyrody - Wąwóz Szaniawskiego, który otacza ruiny dworku rodziny Szaniawskich.

Przez Narew oraz Jezioro Zegrzyńskie przebiega także trasa Szlaku Wodnego Stefana Batorego, która swój początek ma na Wiśle, przy Zamku Królewskim w Warszawie. Później prowadzi Kanałem Żerańskim, przez Jezioro Zegrzyńskie i dalej Narwią aż do Kanału Augustowskiego. Okazuje się, że król Stefan Batory często bywał w miastach znajdujących się na szlaku, w tym także w Nieporęcie i Serocku.

Mapy tras rowerowych i pieszych dostępne są na stronie jeziorozegrzynskie.pl, a także w aplikacji mobilnej Powiat Legionowski.

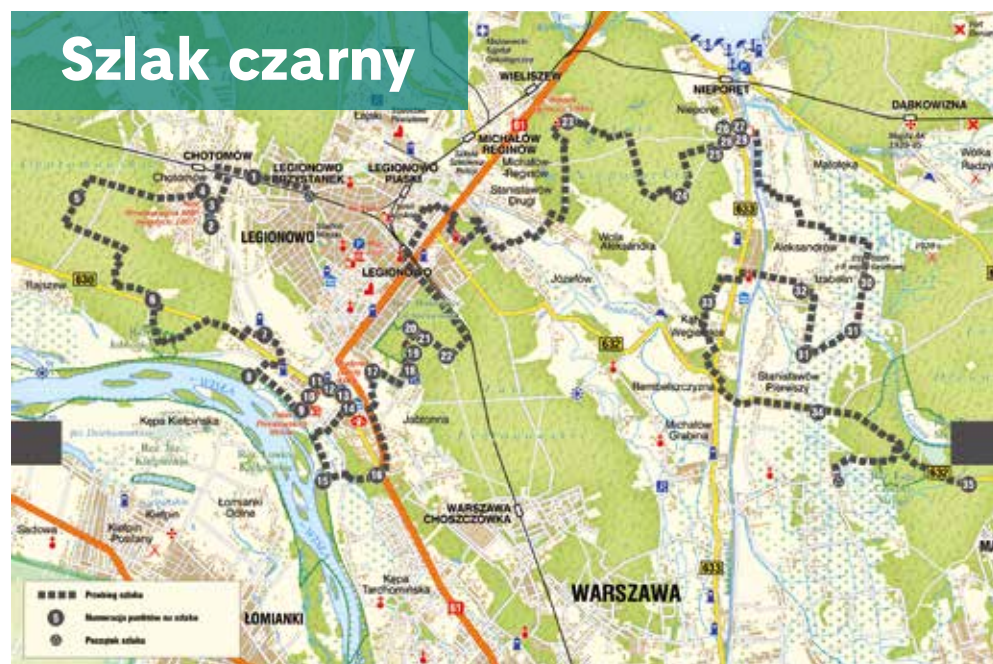
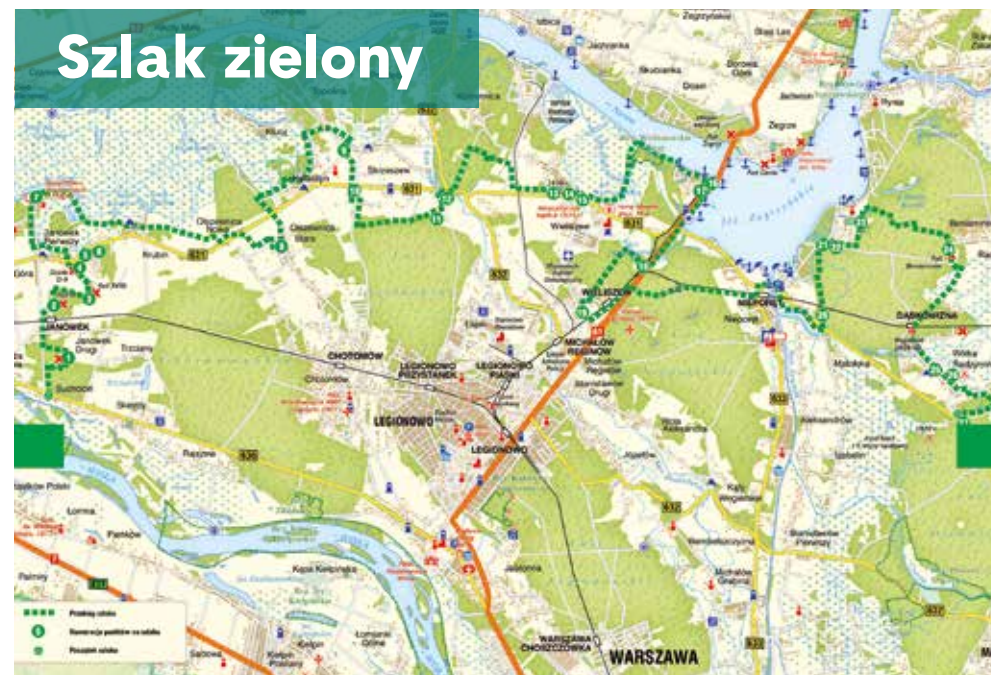
Starostwo Powiatowe w Legionowie oddało w 2014 roku miłośnikom pieszych wędrówek i rowerowych rajdów do użytku ponad 140 km Turystycznego Szlaku Patriotycznego Polski Walczącej na terenie powiatu legionowskiego. To pierwsza na Mazowszu trasa, która prowadzi turystę skupiając jego uwagę na historii walki Polaków o niepodległość - zaczynając od okresu, w którym nasz kraj stracił wolność w wyniku rozbiorów, poprzez powstania narodowo-wyzwoleńcze,

okupację hitlerowską, stalinowskie prześladowania, na zwieńczonej sukcesem walce NSZZ „Solidarność” o odzyskanie suwerenności kończąc.

Na szlaku jest 78 miejsc pamięci narodowej. W poznawaniu historii regionu pomaga 50 tablic, opisujących najważniejsze miejsca i wydarzenia związane z walką o niepodległość. Dobrą orientację w terenie zapewniają tablice kierunkowe uzupełniające oznakowanie PTTK.

Szlak podzielony jest na trasy: czarną, czerwoną i zieloną. Każda z nich składa się z kilkunastokilometrowych odcinków. Wszystkie oznaczenia uwzględniają oba kierunki marszruty - od startu do mety i w drodze odwrotnej. Szlak wyposażony jest w nowoczesne narzędzia, między innymi stronę internetową www.szlak.powiat-legionowski.pl, którą przystosowano także dla potrzeb osób niedowidzących (lektor), z elementami spaceru wirtualnego 360° i mapami - kartograficzną i satelitarną oraz tablice informacyjne oznaczone kodami QR. Do dyspozycji turystów jest także przewodnik, w którym dokładnie opisane są trasy oraz miejsca pamięci narodowej, zabytki i świadectwa walki Polaków o wolność. Wydawnictwo to uzupełnia mapa w skali 1:40 000 z naniesionymi dodatkowo szlakami rowerowymi i kajakowymi oraz zabytkami. Ciekawym dopełnieniem powiato-

wej części szlaku są trzy trasy na terenie miasta Legionowo. Mają one łączną długość 25 km, znajduje się na nich 28 miejsc pamięci. Szlaki zaprojektowane zostały z myślą o turystach pieszych oraz rowerzystach, ale dzięki korzystnemu układowi komunikacji publicznej, zwiedzać je mogą wszyscy. Na wędrowców, którzy odbędą wycieczki oznakowanymi trasami i zwiedzą miejsca pamięci historycznej, czekają brązowe, srebrne i złote odznaki. Bezpłatne książeczki, przeznaczone do rejestracji i późniejszej weryfikacji pokonanej trasy, można odebrać w starostwie powiatowym, w Wydziale Kultury i Promocji oraz w Punkcie Informacji Turystycznej w Legionowie (budynek dworca) lub w Powiatowej Instytucji Kultury w Legionowie przy, ul. Sowińskiego 15. Więcej informacji dotyczących szlaku znajduje się na www.szlak.powiat-legionowski.pl

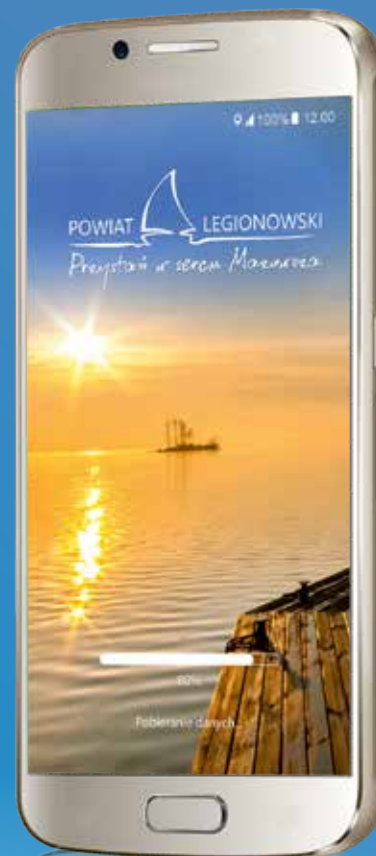

POWIAT LEGIONOWSKI
Przystań w sercu Mazowsza

Bezpłatna Aplikacja Turystyczna

Powiat Legionowski

Informacja turystyczna
i mapa żeglowna Jeziora Zegrzyńskiego
„na kliknięcie”

 O powiecie >

 Informacja turystyczna >

 Wydarzenia >

 Noclegi i gastronomia >

 Atrakcje >

 Rowerem i pieszo >

 Jezioro Zegrzyńskie >

 Virtual Reality >

 Planer >

 Telefony alarmowe >

 Jak dojechać >

 Skaner kodów QR >

 Pogoda >

Aplikacja

fot. Powiat Legionowski

W 2017 roku Powiat Legionowski oddał do użytku mieszkańców i turystów bezpłatną aplikację mobilną. Zebrano tu informacje przydatne osobom wypoczywającym w malowniczym regionie Jeziora Zegrzyńskiego - największego akwenu wodnego na Mazowszu, połączony z Warszawą Kanałem Żerańskim. Informacja turystyczna obejmuje bazę noclegową, gastronomiczną, wypożyczalnię sprzętu turystycznego oraz opis atrakcji, zabytków, informacje historyczne i bogaty kalendarz wydarzeń kulturalno-rozrywkowych odbywających się w okolicy.

PLANOWANIE I NAWIGACJA

Dzięki aplikacji Powiat Legionowski swój przyjazd można dokładnie zaplanować jeszcze przed przybyciem na miejsce. Wystarczy wybrać atrakcje, które chce się odwiedzić i dodać je do planera wycieczek. Absolutnie unikalnym narzędziem, jakie oferuje aplikacja, jest mapa dla żeglarzy z wbudowanym alertem ostrzegającym przed podwodnymi przeszkodami, pokazu-

jąca głębokość zbiornika w danym miejscu. Dodatkowym atutem aplikacji są trasy rowerowe i piesze oraz moduł rozkładów jazdy autobusów i pociągów.

WIRTUALNE SPACERY

O tym, jak pięknie jest nad Jeziorem Zegrzyńskim i w całym powiecie legionowskim, można przekonać się znacznie wcześniej, bez wychodzenia z domu. Aplikacja Powiat Legionowski oferuje moduł wirtualnej rzeczywistości VR, w którym można obejrzeć panoramy sferyczne wielu miejsc regionu przy pomocy gogli do wirtualnej rzeczywistości. Panoramy z powiatu dostępne są w aplikacji również w wersji do oglądania bez okularów VR. Aplikację można pobrać ze sklepów Google Play i AppStore. Zachęcamy do pobierania i korzystania z niej, by zaplanować wypocznik w naszym regionie. Żeglarzy zapraszamy do wypróbowania mapy żeglownej Jeziora Zegrzyńskiego, która jest jednym z elementów aplikacji.

fot. Powiat Legionowski

Wydarzenia

Noclegi i gastronomia

fot. Powiat Legionowski

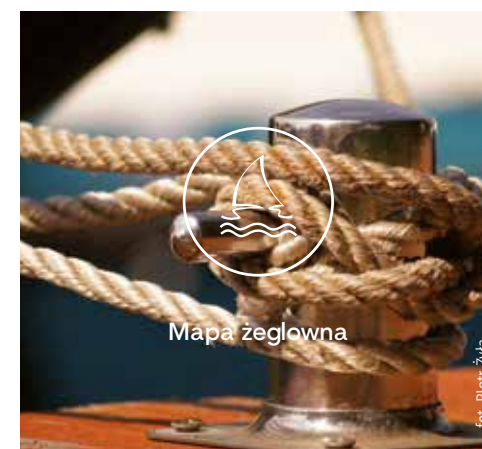
Atrakcje

fot. Andrzej Nowak

Rowerem i pieszo

fot. Phantermmedia

Mapa żeglowna

fot. Piotr Żyła

